RAKENNUSVIRASTO
Byggnadskontoret

ITÄKESKUKSEN JA MARJANIEMEN ALUESUUNNITELMA 2009-2018

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2008:10 / Katu- ja puisto-osasto

Julkaisija:	Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Teksti:	Heli Laurinen, Timo Virtanen, Penelope Sala-Sorsimo
Visualisointi:	Heli Laurinen, Jyrki Ulvila
Taitto:	Maria Haikala, FCG Planeko Oy
Kuvat:	Heli Laurinen, Penelope Sala-Sorsimo
Kartta-aineistot	Kaupunkimittausosasto, Helsinki (013/2009)
ISBN:	978-952-223-318-9
ISSN:	1238-9579
Painosmäärä	100 kpl
Paino:	Kopio Niini Oy, 2009

ITÄKESKUKSEN JA MARJANIEMEN ALUESUUNNITELMA 2009-2018

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2008:10 / Katu- ja puisto-osasto
ISBN: 978-952-223-318-9
Heli Laurinen
Helsinki 2008

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO 5

TIIVISTELMÄ 7

SAMMANDRAG 9

1 TYÖN TAVOITTEET JA MENETELMÄT 11

2 LÄHTÖTIETOANALYYSI 13

2.1 Suunnitelma-alueen rajauskartta 13

2.2 Kaupunkikuvan ja arvokohteiden analyysi 14

2.2.1 Rakennetun ympäristön arvot 14

2.2.2 Luontoarvot 17

2.3 Suunnitelma-alueen yleisanalyysit 19

2.3.1 Väestö 19

2.3.2 Katualueet 20

2.3.3 Esteettömyys 22

2.3.4 Viheralueet ja kevyen liikenteen reitit 23

2.3.5 Puistojen tarjoamat palvelut 23

2.3.6 Viheralueiden ylläpito 25

2.4 Asukasyhteistyö 27

2.4.1 Asukkailta saadun palautteen vaikutukset suunnitelmaluonnokseen 28

3 KADUT JA KATUVIHERALUEET 29

3.1 Nykytilan yhteenveto 29

3.2 Tavoitteet 30

3.3 Kunnostettavaksi valitut kadut ja katuviheralueet 31

Peruskorjauskohteet 32

Aluesuunnitelman tarkistuksessa huomioitavat kohteet 36

Kaavatarkastelun jälkeen Peruskorjattavat kohteet 37

3.4 Ylläpito ja hoitoluokkamuutokset 38

4 PUISTOT 41

4.1 Nykytilan yhteenveto 41

4.2 Tavoitteet 41

4.3 Kunnostukseen valitut puistot 43

Peruskorjauskohteet 44

Puistojen vuosikorjaushankkeet 54

Luonnonhoidon toimenpiteitä 62

Kunnossa olevat alueet – ylläpidon säilyttäminen 63

Asemakaavatyö meneillään – hoidon ulkopuolella toistaiseksi 65

Liikuntaviraston hallinnassa olevat alueet – yhteistyö tarvittaessa 65

4.4 Hoitoluokkamuutokset 66

5 LUONNONHOITO 69
5.1 Analyysit 69
5.2 Tavoitteet 71
5.3 Käyttötalous 73
5.4 Hoitoluokkamuutokset 73
5.5 Luonnonhoidon aluekohtaiset ohjeet 74
6 RAHOITUSTARPEIDEN YHTEENVETO 77
6.1 Rahoitustarve 77
6.2 Ensikunnostuskohteet 77
6.3 Investointikohteiden yhteenveto 78
6.4 Käyttötalouskohteiden yhteenveto 79
LIITTEET 81
1. HoLa-taulukot 81
LÄHTEET 89

JOHDANTO

Aluesuunnitelman tarkoituksena on kehittää Itäkeskuksen ja Marjaniemen yleisiä alueita pitkällä aikavälillä. Aluesuunnitelma on rakennusviraston työväline katu- ja puistoverkostojen ylläpitämiseksi tasapuolisesti koko Helsingin alueella. Suunnitelmassa tarkastellaan katu- ja puistoalueiden kuntoa ja palveluiden nykytilaa sekä parantamistarpeita alueen asukkaita kuunnellen. Tarkoituksena on koota havaitut tarpeet, erilaiset toiveet ja ideat tavoitesuunnitelmaksi. Aluesuunnitelman avulla kohdennetaan kunnossapidon ja rakentamisen määrärahoja: suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet sekä toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys.

Työ alkoi käyttäjäkyselyllä keväällä 2007 asukkaiden huomioiden ja tarpeiden kartoittamiseksi. Lokakuussa 2007 järjestettiin alueella maastokierros, jonka aikana oli mahdollista antaa suunnittelutoimiston asiantuntijoille palautetta alueen nykytilasta ja esittää toiveita alueen kehittämiseksi. Paikkatietoasiantuntija Jyrki Ulvila valmisteli suunnittelualueelta karttamateriaalia, jonka pohjalta aluesuunnittelija Heli Laurinen laati analyysiosan alkuvuonna 2008. Käyttäjäkyselyn tulosten ja alueen analyysin esittelyä varten ei erikseen järjestetty näyttelyä. Suunnittelun vaiheita oli mahdollista seurata ja materiaalia kommentoida myös rakennusviraston internet-sivujen kautta koko suunnittelutyön ajan. Kesällä 2008 tehtiin maastokartoitukset ja laadittiin suunnitelmaosuus. Lokakuussa 2008 käyttäjäkyselyn tulokset, alueen analyysikartat ja suunnitelmaluonnos asetettiin esille näyttelyyn kulttuurikeskus Stoassa. Suunnitelmaluonnos esiteltiin palvelukeskus Iiriksessä 7.10.2008. Suunnitelma esiteltiin katu- ja puisto-osaston johtoryhmässä 28.10.2008.

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi Itäkeskuksen ja Marjaniemen aluesuunnitelman vuosille 2009–2018 ohjeellisena noudatettavaksi 20.11.2008.

TIIVISTELMÄ

Suunnitelman laatiminen ja osallistujat

Aluesuunnittelun tavoitteena on, että kaupungin puistojen, ulkoilu- ja katualueiden, torien ja aukioiden laatu paranee ja monipuolistuu tasavertaisesti eri kaupunginosissa. Syksyllä 2007 alkanut työ on tehty katu- ja puisto-osaston omana työnä. Työtä on tehnyt katu- ja puisto-osastolla aluesuunnittelija Heli Laurinen (Birgitta Rossing asukaskyselyyn asti), luonnonhoidon osalta metsäsuunnittelija Timo Virtanen ja katualueiden osalta eri vaiheissa suunnitteluinsinöörit Marko Jylhänlehto, Ermo Mattila ja Penelope Sala-Sorsimo.

Suunnitelma ja hankkeiden kiireellisyys.

Tärkeimmiksi tehtäviksi suunnittelualueella nousevat jo olevien puistoalueiden kunnon saattaminen käytön ja kulutuksen vaatimalle tasolle sekä huonoon kuntoon menneiden ja ylläpidon kannalta hankalien katuosuuksien kunnostus. Osa puistoista on valmistunut jo suunnitteluprosessin aikana kuten Kissankellonpuisto. Peruskorjaushankkeita ei ole tarve käynnistää kiireellisinä vaan ne ajoittuvat suunnitelmakauden keskivaiheille ja loppuun. Puistoista laajimmat peruskorjauskokonaisuudet ovat Oskarinpuisto ja Itäkeskuksen leikkimäki, katualueista (Vanha) Koivuniementie ja Asiakkaankatu. Useassa kohteessa on tarve tehdä pienempiä kunnostus- ja lisärakentamistöitä, kuten kevyenliikenteen yhteyden parantamista, kasvillisuuden lisäämistä, hoitoluokkamuutoksesta johtuvaa hoitotavan muuttamista, kalusteiden lisäämistä tai vanhojen kunnostamista sekä jätehuollon ja valaistuksen parantamista.

Viheralueiden rakentaminen, peruskorjaaminen ja rakenteellinen kunnossapito ajoittuvat melko tasaisesti koko suunnittelukaudelle. Metsien hoito- ja uudistustyöt toteutetaan luonnonhoidon vuosityöohjelmaan sovittaen suunnitelmakauden alkupuolella. Suunnittelukaudella toteutettavien töiden kustannukset tarkentuvat luonnonhoitosuunnitelmassa, kun metsikkökohtaiset toimenpiteet määritellään hoitotavoitteiden mukaisesti. Luonnonhoitotöitä

tilataan vuosityöohjelman mukaisesti ympäristötuotannon luonnonhoitoyksiköltä jo vuonna 2010. Vaarallisia yksittäispuita poistetaan jo vuonna 2009.

Itäkeskuksen leikkimäen alue ja Itäpolun ja Asujanpolun kevyenliikenteen reitit ehdotetaan kunnostettavan samanaikaisesti. Peruskorjaus- ja päällystyskohteista osa on kaavamuutosalueilla, joten ne toteutetaan vasta asemakaavojen vahvistuttua, esim. Kangasvuokontie. Katujen peruskorjaustyöt ajoittuvat vuosiksi 2010–2017. Pikaisimpia korjaustoimia esitetään toteutettavan kahdella lyhyellä kevyenliikenteenreitin jatkeella – Voikukanpolulla ja Virvakujalla. Peruskorjausta esitetään kolmelle kadulle – (Vanhalle) Koivuniementielle, (Vanhalle) Koivuniemenkujalle sekä mahdollisesti Palopirtintielle. Uusia päällysteitä tehdään suunnitelman mukaan vuosina 2009–2012. Merkittävimmät päällystekohteet ovat Marjaniemenrannan itäosa, Asiakkaankadun läntisin osuus ja mahdollisesti Palopirtintie. Pienet korjaukset, jotka tehdään käyttötalouden varoin, ajoittunevat vuosille 2009–2011.

Kaduille ja aukioille kohdistuvat kustannukset

Katujen investointikustannukset ovat noin 630 000 euroa. Peruskorjauksiin kohdistuvien hankkeiden kustannusarvio on 380 000 euroa. Päällysteiden uusimisen kustannukset ovat noin 155 000 euroa. Ensikunnostuskohteisiin varataan 55 000 euroa.

Viheralueille kohdistuvat kustannukset

Suunnittelukaudella toteutettavien kertaluontoisten hankkeiden kustannusarvio on 1,3 milj euroa. Loppusummaan sisältyvät sekä peruskorjaushankkeet että rakenteellinen kunnossapito. Hankkeiden kustannukset vaihtelevat 500 eurosta 430 000 euroon. Käyttötalouden osuus kustannuksista on noin 280 000 euroa. Arvio suunnitelmakauden luonnonhoidon kustannuksista on 30 000 euroa.

Hoitoluokkamuutoksista ja uusien alueiden rakentumisesta johtuvat vuosittaiset ylläpitokustannukset nousevat arviolta yhteensä 1500 euroa / vuosi suunnittelukauden aikana.

SAMMANDRAG

Utarbetande av plan och deltagare

Syftet med områdesplaneringen är att kvaliteten på stadens parker, torg, gator och öppna platser på ett jämlikt sätt förbättras och görs mångsidigare i olika stadsdelar. Det arbete som inleddes hösten 2007 har utförts som ett eget arbete vid gatu- och parkavdelningen. Vid avdelningen har arbetat områdesplanerare Heli Laurinen (Birgitta Rossing fram till invånarenkäten), inom naturvården skogsplanerare Timo Virtanen och i olika skeden av arbetet med gatuområden planeringsingenjörerna Marko Jylhänlehto, Ermo Mattila och Penelope Sala-Sorsimo.

Planen och projektens angelägenhetsgrad

De viktigaste uppgifterna i planeringsområdet är att iståndsätta befintliga parkområden så att de motsvarar den nivå som användningen kräver och att iståndsätta gatuandelar som är i dåligt skick och besvärliga att underhålla. En del parker, som Blåklocksparken, blev klara redan under planeringsprocessen. Grundläggande renoveringsprojekt behöver inte påbörjas som brådskande utan de förläggs till mitten eller slutet av planeringsperioden. De största parkhelheterna som är i behov av grundläggande renovering är Oskarsparken och lekbacken i Östra centrum och de största gatuområdena med motsvarande behov är Björknäsvägen och Kundgatan. Flera objekt är i behov av mindre reparationer och tillbyggnadsarbeten såsom bättre gång- och cykelförbindelser, mer växtlighet, ändrat skötselsätt p.g.a. ändrad skötselklass, mer möbler eller reparation av gamla samt bättre avfallshantering och belysning.

Bygge, grundläggande renovering och strukturellt underhåll av grönområden infaller ganska jämnt under hela planeringsperioden. Skötseln och förnyelsen av skogar genomförs i början av planeringsperioden på så sätt att arbetet passas ihop med det årliga arbetsprogrammet för naturvård. Kostnaderna för de arbeten som utförs under planeringsperioden preci-

seras i naturvårdsplanen när de specifika åtgärderna för varje skogsbestånd fastställs i enlighet med skötselmålen. Naturvårdsarbeten beställs från naturvårdsenheten inom miljöproduktion enligt det årliga arbetsprogrammet redan år 2010. Farliga solitärträd avlägsnas redan år 2009. Det föreslås att lekbacksområdet i Östra centrum och gång- och cykellederna längs Österstigen och Inbyggarestigen iståndsätts samtidigt. Av renoverings- och beläggningsobjekten ligger en del inom planändringsområden, t.ex. Mosippsvägen, och därför genomförs dessa arbeten först när detaljplanerna fastställts. Den grundläggande renoveringen av gator förläggs till åren 2010–2017. Det föreslås att två korta gång- och cykelledsförlängningar på Smörblommestigen och Irrblossgränden repareras snarast. Grundläggande renovering föreslås för tre gator: (gamla) Björknäsvägen, Björknäsgränden och eventuellt Brandpörtsvägen.

Nya beläggningar görs enligt planen åren 2009–2012. De viktigaste beläggningsobjekten är Maruddsstrandens östra del, den del av Kundgatan som ligger längst västerut och eventuellt Brandpörtsvägen. Små reparationer som utförs med driftsekonomimedel torde förläggas till åren 2009–2011.

Kostnader för gator och öppna platser

Kostnaderna för gatuinvesteringar är cirka 630 000 euro. Kostnadsberäkningen för grundläggande renoveringsprojekt är 380 000 euro. Kostnaderna för att förnya beläggningar är cirka 155 000 euro. För akutreparationer reserveras 55 000 euro.

Kostnader för grönområden

Kostnadsberäkningen för projekt av engångskaraktär som genomförs under planeringsperioden är 1,3 miljoner euro. Slutsumman inkluderar både de grundläggande renoveringsprojekten och det strukturella underhållet. Projektkostnaderna varierar mellan 500 euro och 430 000 euro. Driftsekonomins andel av kostnaderna är cirka 280 000 euro. Kostnaderna för naturvården under planeringsperioden uppskattas till 30 000 euro.

De årliga underhållskostnaderna, som orsakas av att skötselklasserna ändras och nya områden byggs, stiger enligt beräkningar sammanlagt 1 500 euro / år under planeringsperioden.

1 TYÖN TAVOITTEET JA MENETELMÄT

Itäkeskuksen ja Marjaniemen aluesuunnitelma on strateginen suunnitelma, jossa tarkastellaan yleisten alueiden nykytilaa ja kehittämistarpeita. Työhön liittyy olennaisena osana luonnonhoidon tavoitteet sekä ehdotukset puistojen, muiden viheralueiden ja katujen hoitotavan muutoksista. Suunnitelmaan on kirjattu myös tulevien vuosien rakentamis- ja peruskorjaustarpeet kaupungin yleisille alueille. Tavoitteet ja toimenpiteet perustuvat käytännön työssä esiin tulleisiin tarpeisiin sekä asukkaiden että eri hallintokuntien esittämiin toiveisiin. Viheralueiden osalta tarkastelu ulottuu seuraavalle kymmenvuotiskaudelle ja katualueiden osalta seuraavalle viisivuotiskaudelle.

Aluesuunnitelmassa tarkastellaan suunnittelualuetta osana Helsingin viheralue- ja katuverkostoa ja erillisenä osa-alueena. Tarkastelussa käydään läpi yhtenäisen viheralueen ja katualueen rakentumisen aikakaudet ja ominaispiirteet. Tavoitteena on kehittää sekä viher- että katualueita mahdollisimman eheinä, suunnittelualueen luonnetta korostavina kokonaisuuksina niin, että ne samalla palvelevat asukkaita mahdollisimman hyvin.

Aluesuunnitelman yleistavoitteita ovat puistojen, ulkoilualueiden, katuympäristöjen kulttuurihistoriallisten arvojen esille tuominen sekä luonnon ja maiseman erityispiirteiden huomioon ottaminen osana kaupunkikuvaa. Viheraluekokonaisuutta kehitetään osana Helsingin viheralueverkostoa siten, että käyttömahdollisuudet paranevat ja monipuolistuvat entisestään. Tavoitteena on myös, että katualueet toreineen ja aukioineen muodostavat esteettisesti tasapainoisen ja turvallisuuden kannalta toimivan liikkumisympäristön kaupunkilaisille.

Suunnitelma pitää sisällään voimassa olevaan asemakaavaan puistoiksi (P) ja lähivirkistysalueiksi (VL) merkityt alueet sekä kadut, torit, aukiot, kadunvarsi-istutukset ja suojaviheralueet (EV). Uimaranta-alue (VV) ja venesatama (LV) on huomioitu suunnitelman inventointiosiossa, mutta niiden kehittämiselle ei tässä suunnitelmassa aseteta tavoitteita. Lisäksi rakennusviraston hoitovastuulla ilman hoitovastuusopimusta on ollut toistaiseksi kaksi Helsingin Energian muuntamo-aluetta (ET- merkintä: yhdyskuntateknistä huoltoa palveleva). Niiden kehittämisestä ja hoitovastuista neuvotellaan jatkossa.

Aluesuunnitelman taustasuunnitelmia ovat mm. yleiskaavan oheiskartat, Helsingin luonnon hoidon linjaus, luonnonhoitosuunnitelmat, rantojen kehittämisohjelma, Helsingin pienvesiohjelma, Helsingin I ms linnoituslaiteselvitys, asukaskysely, valtakunnallinen viheralueiden hoitoluokitus, pääulkoilureitistön kehittämisohjelma, esteettömyyskartoitus, katualueiden kunto- ja tarvekartoitus ja liikennesuunnitelmat.

2 LÄHTÖTIETOANALYYSI

2.1 Suunnitelma-alueen rajauskartta

Suunnitelma-alueeseen kuuluu Vartiokylän peruspiiristä Marjaniemen ja Itäkeskuksen osa-alue Turunlinnantiehen rajautuen. Oheisessa kartassa on esitetty asukaskyselyssä käytetty kartta, jossa mukana ovat olleet myös liikuntaviraston hallinnassa olevat alueet, joiden luonnonhoidosta rakennusvirasto on vastannut.

2.2 Kaupunkikuvan ja arvokohteiden analyysi

2.2.1 Rakennetun ympäristön arvot

Itäkeskus on rakennettu pääasiassa 1970-luvulla, eteläisin osa 80-luvulla. Marjaniemi on rakentunut eri vuosikymmeninä ja täydennysrakentaminen jatkuu edelleen laajempia tontteja lohkottaessa. Suunnittelualueen länsilaidalla on yleiskaavassa 2002 huomioitu merkittävä maisemakokonaisuus, Strömsin kartano. Suunnittelualueella on jäljellä ensimmäisen maailman sodan aikaisia linnoituslaitteita lähinnä vain Ystävyydenpuiston mäkialueella, lisäksi linnoituksia on muutamalla yksityistontilla.

Yleiskaavassa merkittäväksi on merkitty Kauppakartanonkadun puukujanne. Sama arvo on myös paikallismaisemassa merkittävillä (Vanhan) Koivuniementien ja Marjaniementien itäpään koivukujilla. Asemakaavassa on määritelty lukuisia alueen rakennuksia suojeltaviksi. Suunnittelualue rajautuu lännestä asemakaavahistoriallisesti merkittävään luonnonalueeseen ja Strömsin kartanoon liittyvään maisemakokonaisuuteen.

Viereisellä sivulla ylhäällä:
Kartta 2 Rakentamisvaiheet suunnittelualueella

Viereisellä sivulla alhaalla:
Kartta 3 Suunnittelualueen 1 ms aikaiset linnoituslaitteet

Kartta 1 Maisemakulttuuri- ja suojelukohteet

1970-luku
1980-luku
1990-luku
kerroksellista rakentamista
km
0,0
0,2
0,4

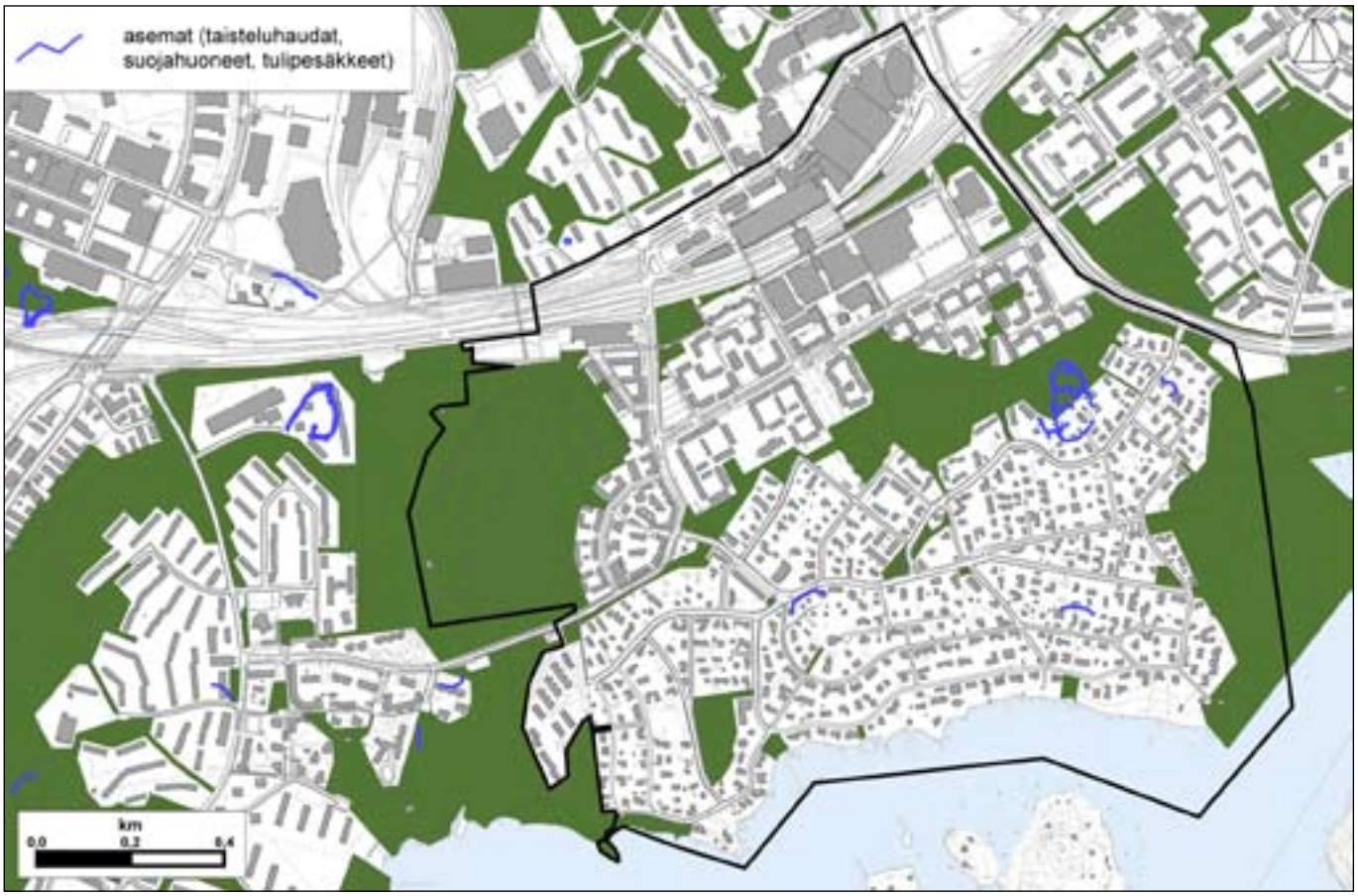
asemat (taisteluhaudat, suojahuoneet, tulipesäkkeet)
km
0,0
0,2
0,4

virkistysalue
asuinkerrostalojen alue
asuinpientalojen alue
suojaviheralue
siirtolapuutarha-alue
erityisalue
yleisten rakennusten alue
liike- ja toimistorakennusten alue
teollisuusrakennusten alue
autopaikkojen alue
venesatama
kaavamuutos käynnissä
kaavaton alue
km
0,0
0,2
0,4

rantaviiva
puro
5-10 metriä
10-15 metriä
15-20 metriä
20-25 metriä
25-30 metriä
yli 30 metriä
Maustepuro
Marjaniemenpuro
km
0,0
0,2
0,4

Viereisellä sivulla ylhäällä:
Kartta 4 Suunnittelualueen asemakaavoitus

Viereisellä sivulla alhaalla:
Kartta 5 Suunnittelualueen topografia ja pintavedet

2.2.2 Luontoarvot

Suunnittelualue sijaitsee melko tasaisella alueella, josta kohoaa muutamia mäkiä Marjaniemen puolella. Tasaisilla, alavilla alueilla maaperä on pääasiassa savea, kun taas ympäristöään korkeammalle kohoavat mäennyppylät ovat kitkamaata. Ystävyydenpuiston lakialueet yltävät yli 30 metriin merenpinnan yläpuolelle ja näillä alueilla on myös kallioita. Ystävyydenpuistolla on merkitystä myös maisemallisesti, koska se sijoittuu kahden rakennetun alueen väliin.

Alue rajautuu kummaltakin sivultaan pienvesiin, Mustapuroon ja Marjaniemen puroon. Näistä Mustapuro on merkittävä maisemallinen vesielementti ja sen ympärille keskittyy myös pääosa alueen luontoarvoista. Marjaniemenpuron luontoarvot tukeutuvat merkittävällä tavalla Vartiokylänlahden laajempaan luontokokonaisuuteen. Pienvesien läheisyydessä ovat myös alueen tulvalle alttiit osat, erityisesti Maarlahdenrannan alavat osat.

Kartta 6 Suunnittelualueen tulvalle alttiit alueet

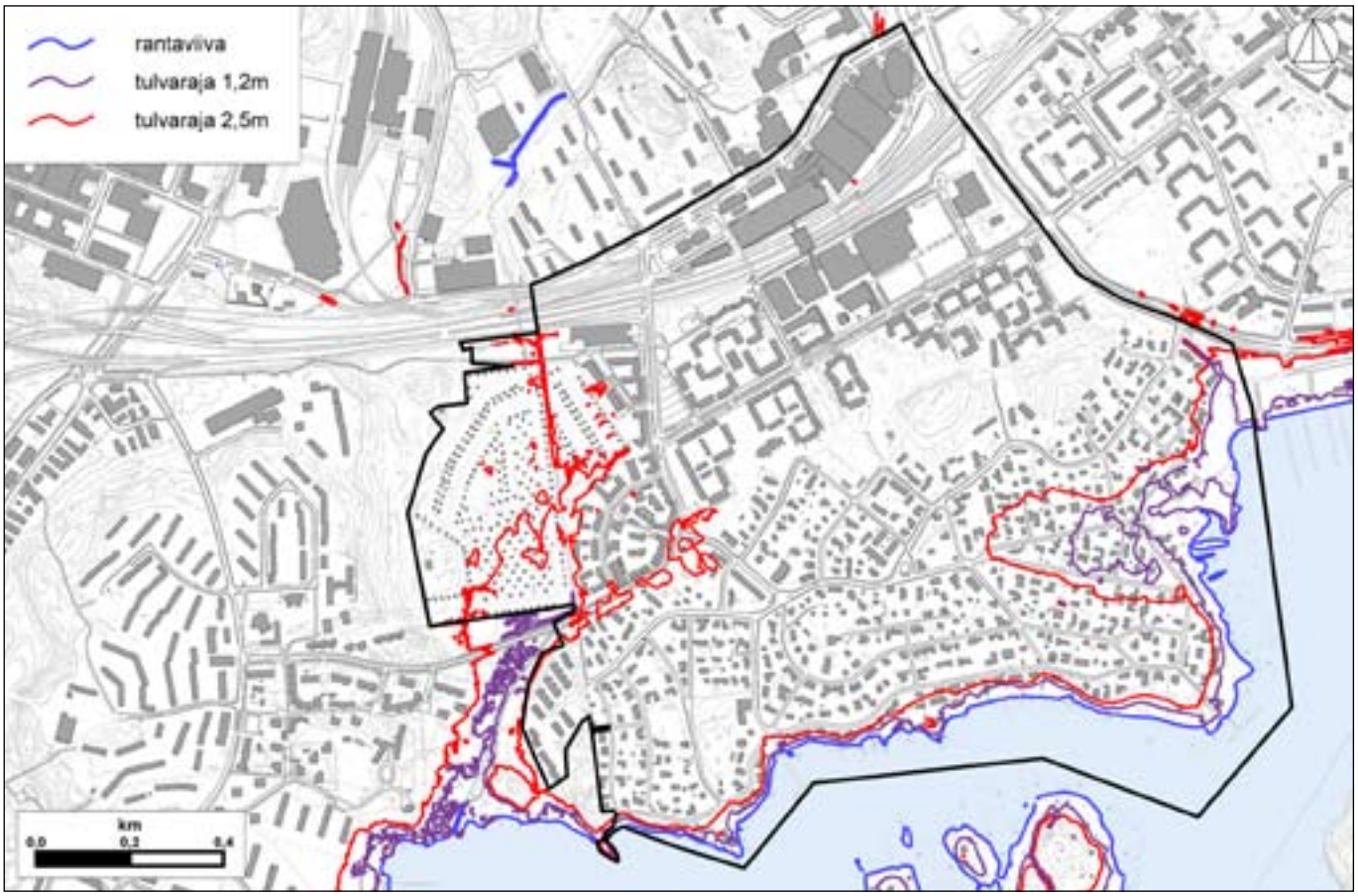

Marjaniemenpuro laskee kosteikon kautta Vartiokylänlahteen. Suurin osa Marjaniemenpurosta on hävinnyt rakentamisen tieltä. Marjaniemenpuro kerää sadevedet melko laajalta alueelta, mutta uoma on pääosin hävinnyt. Purona Marjaniemenpuron luontoarvot ovat vähäiset, mutta kosteikkona se toimii vedenlaatua parantavasti. Lisäksi Marjaniemenpuro toimii edelleen myös linnuston elinalueena.

Mustanpuron alajuoksu kulkee siirtolapuutarha-alueen ja Strömsin kartanon maisemallisesti arvokkaan alueen halki ennen laskemista Strömsinlahteen. Siirtolapuutarha-alueella on esiintynyt puron tulvimista. Puron alajuoksun ympäristö Strömsinlahden puistossa on rehevää, lehtomaista ja linnustollisesti arvokasta aluetta.

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ylläpitämän luontotietojärjestelmän mukaan suunnittelualue rajautuu kummaltakin sivultaan luontoarvoiltaan arvokkaaseen alueeseen. Marjaniemen siirtolapuutarhan länsipuolella oleva Roihuvuoren koillismetsä ja suunnittelualuetta länsipuolella rajaava Strömsin kartanon alue ovat alueen ainoat linnustollisesti arvokkaat alueet.

Kartta 7 Suunnittelualueen arvokkaat luontokohteet

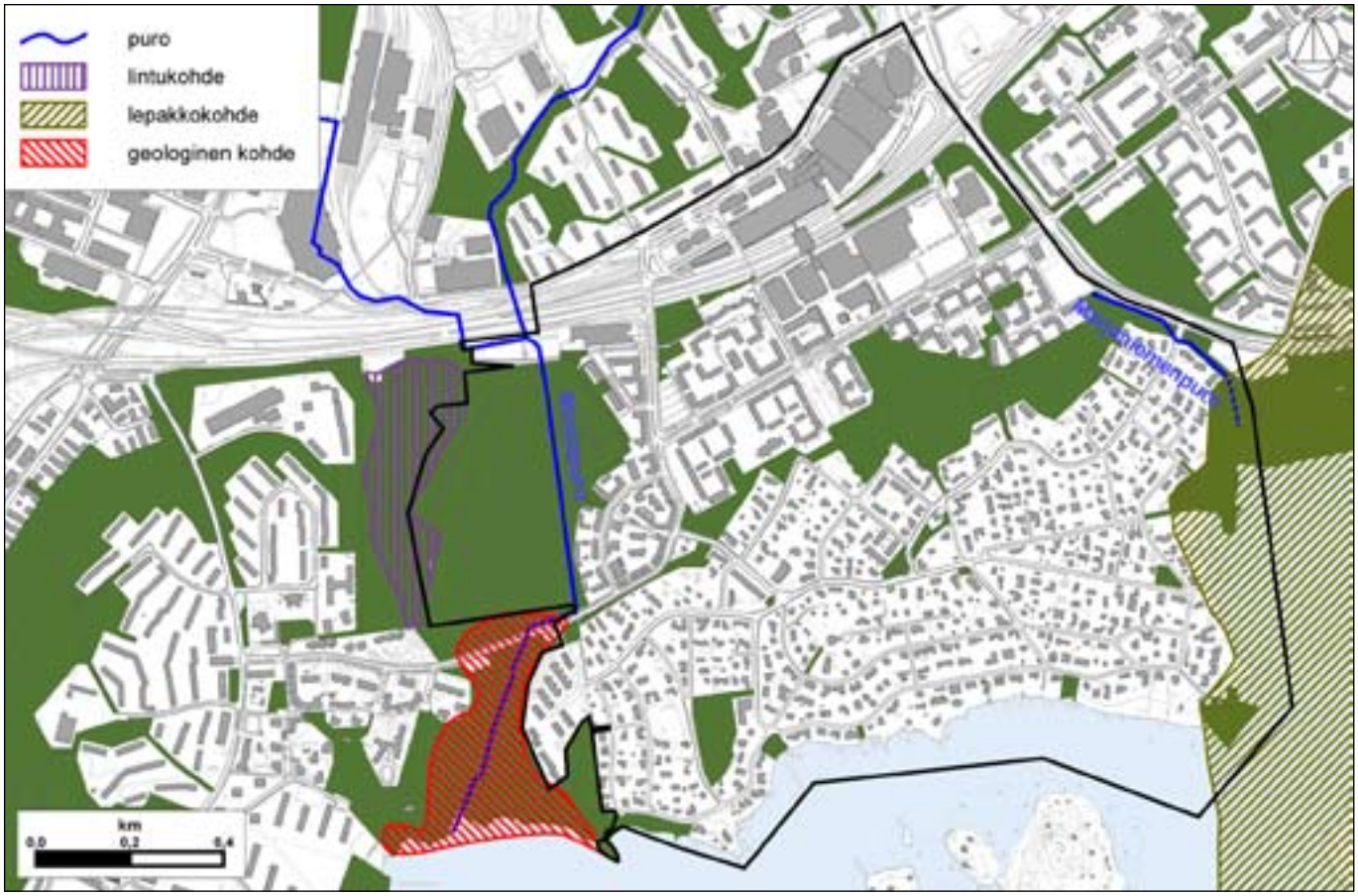

Suunnittelualueen itälaidalla on arvokas ja laaja lepakkokohde. Se käsittää monia pienvenesatamia ja veneitä varten ruovikkoon ruopattuja kanavia, joissa erityisesti vesisiippa mielellään saalistaa. Strömsin kartanopuistossa on myös geologisesti tai geomorfologisesti arvokas kohde. Osin puistoksi rakennetun, rantaan rajoittuvan Mustapuron laaksokosteikon liejukerrostumalla on luonnonsuojeluarvoa. Ranta-alueilla on havaintoja pohjanlepakosta ja rantasiipasta. Muita alueella tavattuja eläimiä ovat kettu, mäyrä, siili, rusakko ja hirvi.

2.3 Suunnitelma-alueen yleisanalyysit

2.3.1 Väestö

Väkiluku suunnittelualueella vuonna 2007 oli noin 6 600 asukasta, mikä on vajaa seitsemän prosenttia koko itäisen suurpiirin väestöstä. Itäkeskuksessa asuu suhteellisesti hieman enemmän lapsia kuin itäisessä suurpiirissä keskimäärin. Vanhuksia Itäkeskuksessa asuu hieman vähemmän kuin koko itäisessä suurpiirissä keskimäärin. Marjaniemessä jakauma on samanlainen kuin suurpiirissä keskimäärin.

Kartta 8 Suunnittelualueen väestö

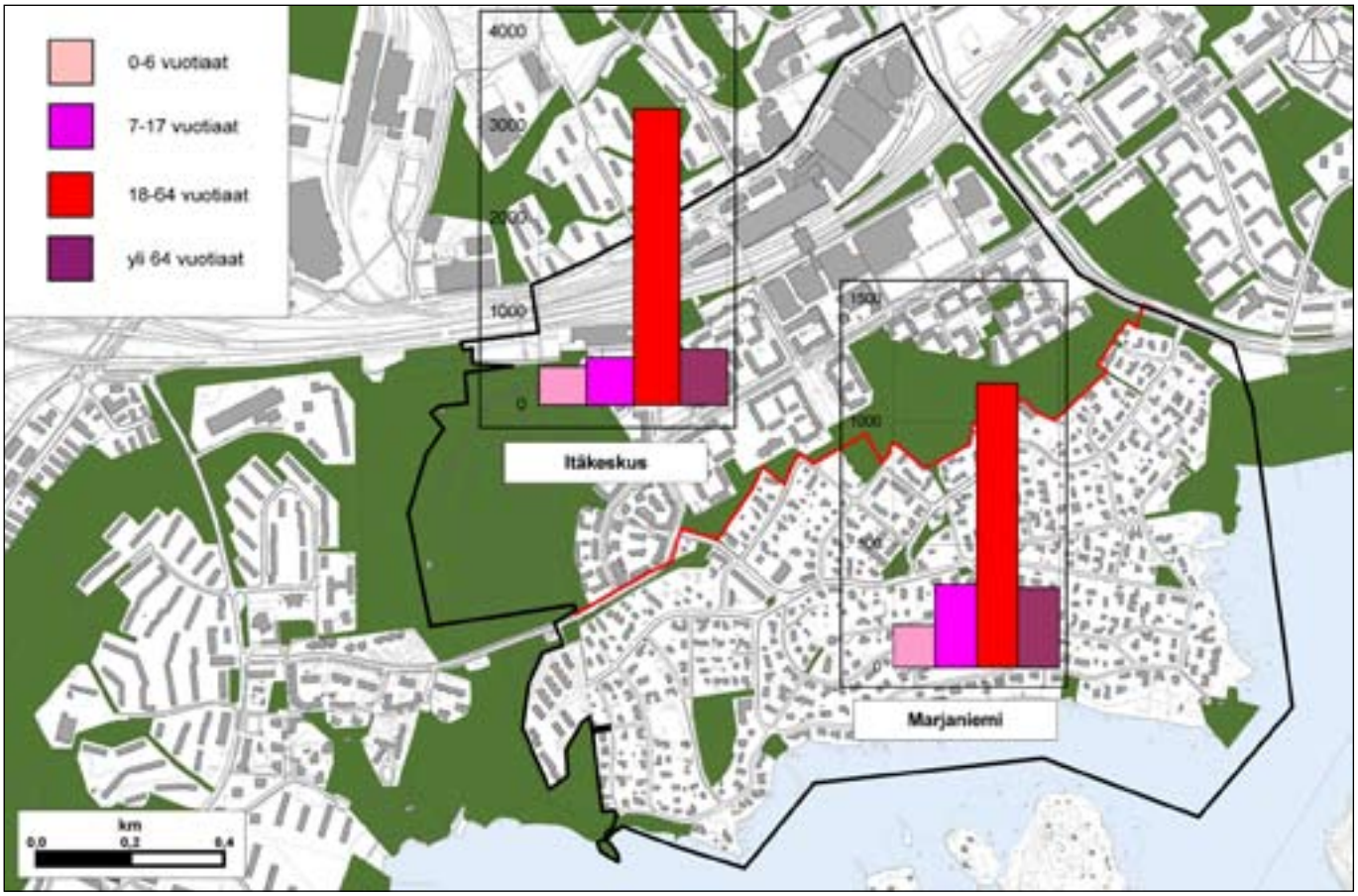

Väestöennusteen mukaan vuonna 2017 suunnittelualueen asukasmäärä tulee vähenemään lähes 300 asukkaalla. Ennuste ei kuitenkaan huomioi mahdollisen täydennysrakentamisen tuomaa asukkaiden määrän kasvua. Ikäjakauma on tulevaisuudessa muuttumassa siten, että vanhusten määrä lisääntyy suhteellisesti eniten erityisesti Itäkeskuksen alueella. Lasten määrän arvioidaan vähenevän sekä Itäkeskuksessa että erityisesti Marjaniemessä enemmän kuin suurpiirissä keskimäärin. Aluesuunnitelmassa pyritään huomioimaan väestön muutosennusteet. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota esteettömän ja turvallisen ympäristön luomiseen ja ylläpitämiseen väestön ikääntymisen takia.

2.3.2 Katualueet

Katualueita on rakennettu pääasiassa asuntorakentamisen tahdissa. Itäkeskuksen asuinalueet ovat rakentuneet 1970-, 80- ja 90-luvun aikana. Marjaniemessä on rakentamista eri vuosikymmeniltä, osa rakennuksista on määrätty asemakaavassa suojeltaviksi.

Kartta 9 Suunnittelualueen väestöennuste vuodelle 2017

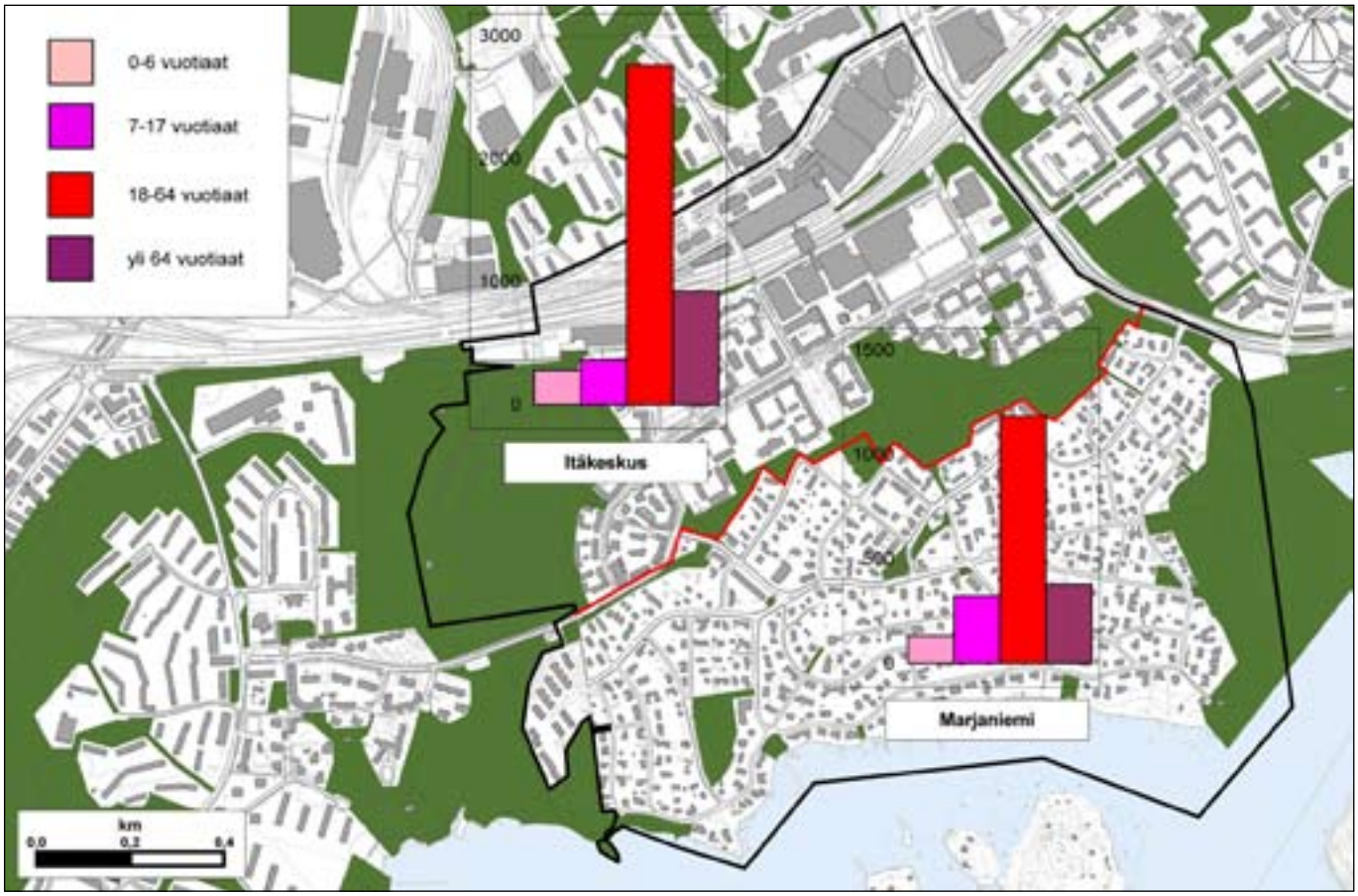

Katujen ylläpito koostuu katujen hoidosta ja kunnossapidosta. Hoito sisältää talvihoidon, puhtaanapidon ja katuvihreän hoidon. Kunnossapitoon kuuluvat toimenpiteet kuluneiden ja rikkoontuneiden kadun rakenteiden, liikenteenohjauslaitteiden sekä varusteiden ja laitteiden korjaamiseksi. Suunnittelualueella on kolme katuyhteyttä, jotka ovat joukkoliikenteen käytössä ja kunnossapitoluokassa 2: Kauppakartanonkatu, Marjaniementie – Kissankellontie - Kunnallisneuvoksentie ja Tulisuontie. Meripellontie ja Itäväylä ovat kunnossapitoluokassa 1. Muut suunnittelualueen kadut ovat kunnossapitoluokassa 3.

Suunnittelualue sijaitsee Itäväylän varrella, Kehä I päätteessä, mistä johtuen Itäkeskuksesta on lukuisia yhteyksiä eri suuntiin julkisella liikenteellä. Marjaniemen alueella liikennöivät Helsingin liikennelaitoksen bussilinjoista 82, 94-98, seutuliikenteen linjoista 519 sekä palvelulinja P20. Julkisen liikenteen käyttämät kadut ylläpidetään vähintään kunnossapitoluokassa 2.

Liikennemelua on Itäkeskuksen koko alueella aina Kauppakartanontielle asti sekä Tulisuontien että Meripellontien varrella. Suunnittelualueen ainoa

Kartta 10 Suunnittelualueen katualueiden kunnossapitoluokat

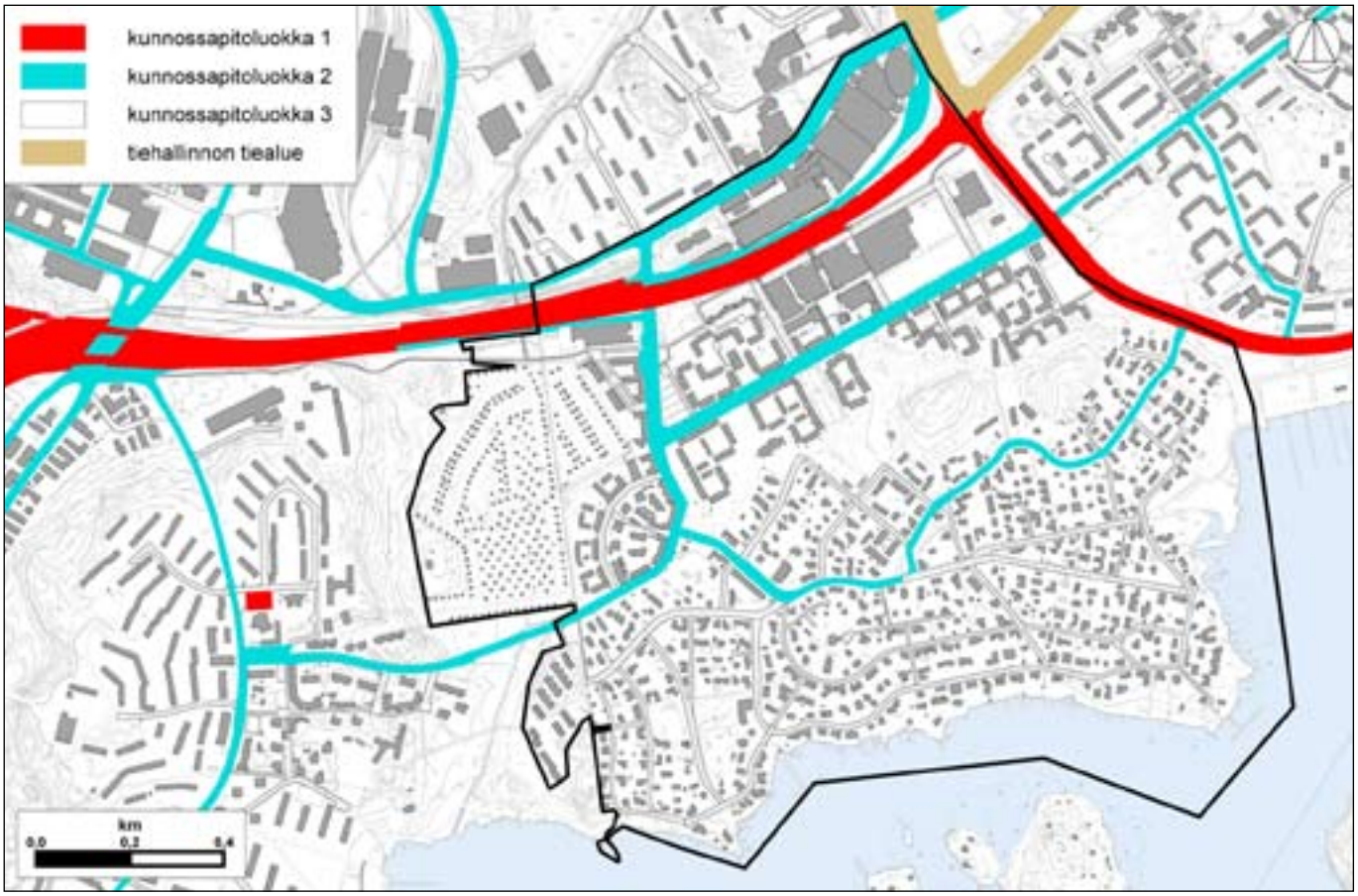

meluaita on Meripellontien varressa. Meneillään oleva Itäkeskuksen kokonaisuuden kaavatarkastelu tuonee osalle alueesta muutoksen ja suojaa liikennemelulta. Täydennysrakentamista on alustavissa luonnoksissa esitetty kohdille, joissa rakennukset toimisivat meluseinäminä.

Sillat, alikulut

Itäväylältä alueelle johtaa kolme siltaa, joista kaksi on kevyenliikenteen käytössä. Itäväylän yli johtavista kevyenliikenteen silloista toinen on kevytrakenteinen ja kattamaton, toinen eli Hansasilta on katettu ja sen kulkutilan molemmilla puolilla on pieniä liiketiloja. Palvelukeskus Iirikseen johtaa alikulku Marjaniementien alitse.

2.3.3 Esteettömyys

Esteettömän ympäristön vaatimus on kasvamassa erityiseesti ikääntyvien määrän lisääntyessä. Jokaista katua ja puistoa ei ole mahdollista rakentaa kaikille käyttäjille helppokulkuisiksi, vaikka tavoitteena tulevaisuudessa onkin soveltaa esteettömän ympäristön suunnittelun ja rakentamisen ohjeita mahdollisuuksien mukaan.

Kartta 11 Suunnittelualueen virkistysreittien talvikunnossapito

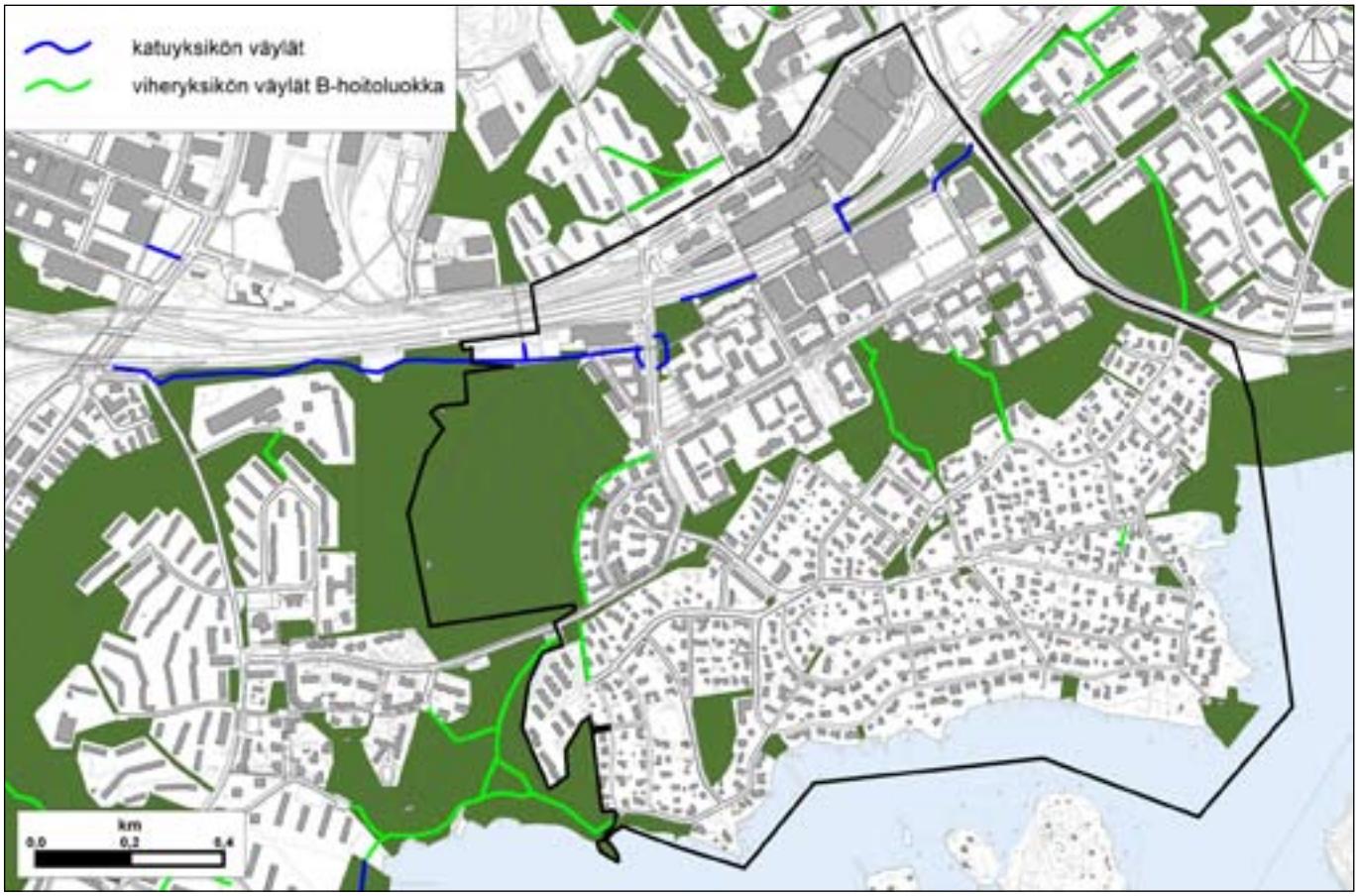

Helsinki kaikille -projektin toimesta laadittiin alueelle esteettömyyssuunnitelma vuonna 2007. Esteettömiä reittejä määriteltäessä huomioitiin alueen vanhusväestön sijoittuminen sekä palveluiden sijainti. Erikoistason esteettömyys on tavoitteena keskeisillä Itäkeskuksen kävelyalueilla. Perustason esteettömyys on tavoitteena puolestaan Itäkeskuksen etelälaidalla, Lyypekinaukion ympäristössä ja edelleen Ystävyydenpuistossa leikkipuisto Iso-Antin ja vanhusten palvelukeskukseen asti. Erikoistason esteettömiä reittejä täydentää perustason esteetön reitistö. Itäkeskus - Marjaniemen alueen esteettömäksi leikkipuistoksi valittiin Itäkeskuksen leikkimäki, jossa huomioidaan esteettömyyden periaatteet peruskorjauksen yhteydessä.

2.3.4 Viheralueet ja kevyen liikenteen reitit

Suunnittelualueella rakennusviraston vastuulla olevien puistojen pinta-ala on noin 19 hehtaaria, joista rakennettujen puistojen pinta-ala on noin 5 hehtaaria vuoden 2008 yleisten alueiden rekisterin mukaan. Pinta-alallisesti puistoista suurin osa, noin 70 prosenttia puistopinta-alasta, on lähimetsää, jota on noin 13 hehtaaria. Näistä luonnonhoidon piirissä on vain noin 10 hehtaaria. Metsät sijoittuvat pääasiassa laajimpiin puistoihin ja kapeille merenrantakaistaleille. Viheralueet muodostavat kevyelle liikenteelle miellyttäviä kulkuyhteyksiä pitkittäissuuntaisesti vain Ystävyydenpuistossa, Vartiokylänlahdelta edelleen Strömsin kartanon puistoon.

Talvikunnossapidon piirissä ovat tärkeimmät alueen kevyen liikenteen reitit, joita käytetään runsaasti mm. koulu- ja työmatkaliikenteessä (Ystävyydenpuiston reitti leikkipuiston ohi). Talvikunnossapidetyt reitit pyritään pääsääntöisesti myös valaisemaan. Valaistus on leikkipuisto Iso-Antissa koettu kuitenkin puutteellisena leikkialueen kunnostuksesta huolimatta.

2.3.5 Puistojen tarjoamat palvelut

Rakennusviraston tarjoamat palvelut suunnittelualueella ovat kohtalaiset. Lapsille on tarjolla leikki- ja pelimahdollisuuksia. Alueella on leikkipuisto Iso-Antti, jossa on sosiaaliviraston järjestämää leikkipuistotoimintaa ja luistinkenttä. Lähileikkipaikkoja on neljässä puistossa: Rakettipuistossa, Oskarinpuistossa, Toivo J. Särkän puistossa ja Itäkeskuksen leikkimäellä. Niittyvillanpuistossa ja Itäkeskuksen leikkimäellä on sorapintainen pelialue.

Koira-aitauksia suunnittelualueella on yksi: Ystävyydenpuistossa. Koira-aitausverkosto on yleisten töiden lautakunnan vuonna 2001 tekemän linjauksen mukainen: matkaa asunnosta koira-aitaukselle tulisi olla korkeintaan kolme kilometriä.

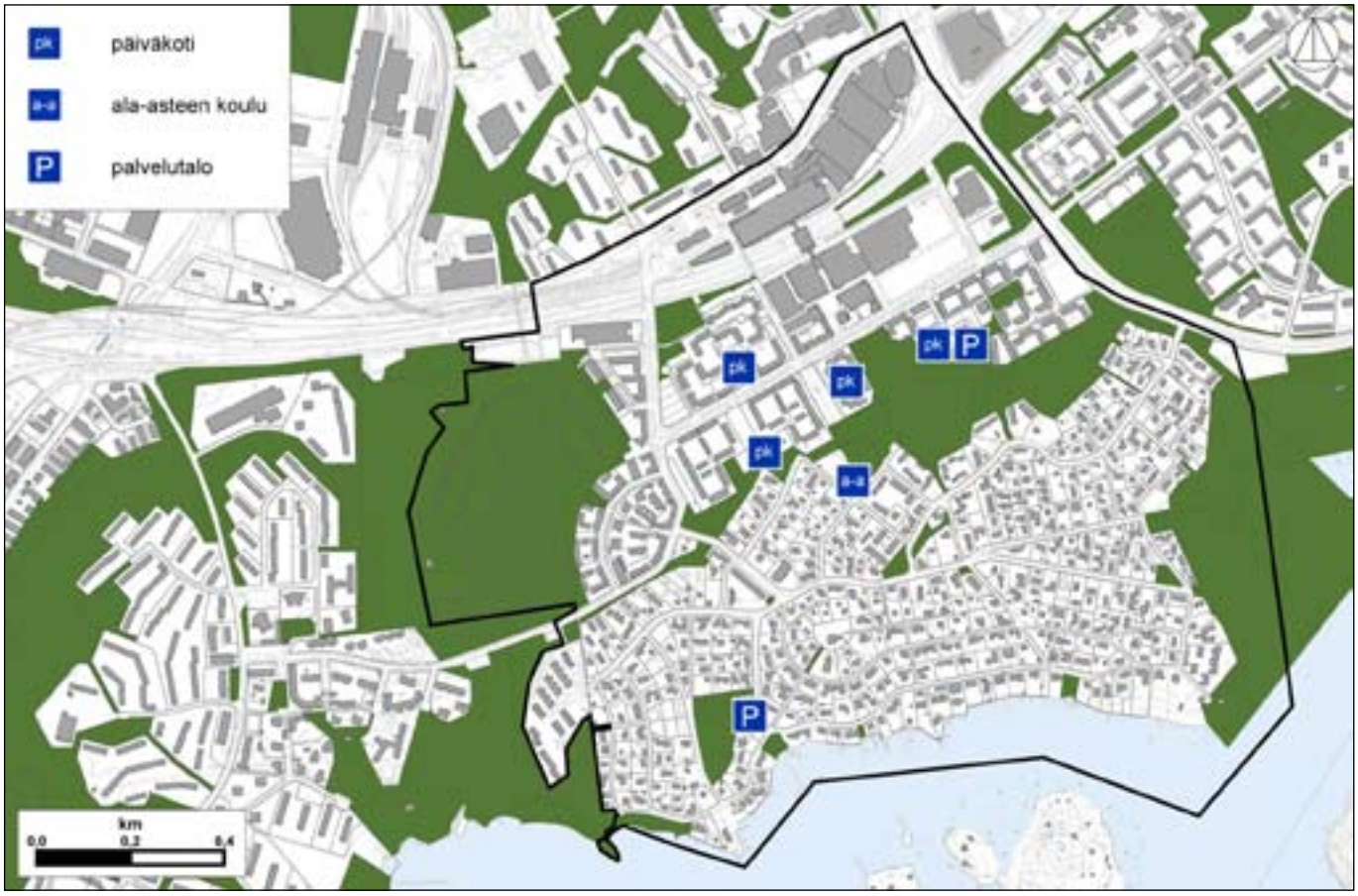
päiväkoti
ala-asteen koulu
palvelutalo
km
0,0
0,2
0,4

leikkipuisto
leikkipaikka
koira-aitaus
pelikenttä
luistinkenttä
siirtolapuutarha
uimapaikka
km
0,0
0,2
0,4

Viereisellä sivulla ylhäällä:
Kartta 12 Suunnittelualueen virkistysalueita tarvitsevat palvelut

Viereisellä sivulla alhaalla:
Kartta 13 Suunnittelualueen virkistysalueiden palvelut

Suunnittelualue rajautuu lännessä Marjaniemen siirtolapuutarhan alueeseen. Alue on Marjaniemen ryhmäpuutarha ry:n hoidossa.

Kausikasvit

Suunnittelualueella on ollut neljä kausikasvi-istutusta: Turunlinnantiellä Itäkeskuksen kohdalla, Lyypekinaukiolla, LP Iso-Antissa ja Niittyvillanpuistossa. Lyypekinaukion kausikasvi-istutus on joutunut melko usein ilkivallan kohteeksi ja siitä on päätetty luopua.

Muistomerkit

Katu- ja puisto-osaston hallinnoimilla alueilla on vain yksi julkinen veistos Ystävyydenpuistossa, Kauppakartanonkadun puoleisella A1-hoitotason alueella. Teoksen nimi on Kansojen ystävyyden monumentti, tekijä Veikko Neuvonen. Se paljastettiin vuonna 1983 Suomen ja Neuvostoliiton YYA-sopimuksen vuosijuhlan kunniaksi.

2.3.6 Viheralueiden ylläpito

Viheralueiden hoitoon kuuluvat muun muassa puhtaanapito ja kasvillisuuden hoito sekä kalusteiden, varusteiden ja kulkureittien kunnossapito. Viheralueita hoidetaan valtakunnallisen viheralueiden hoitoluokituksen mukaisesti noudattaen valtakunnallista viherhoidon työselitystä ja laatuvaatimuksia. Katuviheralueita hoidetaan kuten muitakin viheralueita huomioiden kuitenkin ensisijaisesti liikenneturvallisuuden ylläpitäminen ja katualueella liikkuvien ihmisten turvallisuus. Suunnittelualueen puhtaanapidossa on monin paikoin siirrytty käyttämään pienien roska-astioiden sijasta syväkeräyssäiliöitä. Myös koira-aitauksessa on syväkeräyssäiliö. Keskeisillä alueilla olevilla aukioilla ja rakennetuissa puistoissa käytetään kuitenkin pieniä roska-astioita.

A1, edustusviheralueet: Edustusviheralueet sijaitsevat keskeisillä paikoilla kaupunkirakenteessa ja niiden rakentaminen ja ylläpito ovat erittäin korkeatasoisia. Edustusviheralue vaatii päivittäistä hoitoa. Ystävyydenpuistossa Kansojen Ystävyys-veistoksen ympäristö on alueen ainoa A1 tason kohde.

A2, käyttöviheralueet: Käyttöviheralueita ovat keskeisen ympäristön oleskeluun ja erilaiseen toimintaan tarkoitetut, rakennetut puistot. Hoito on säännöllistä ja havaitut puutteet kasvillisuuden, rakenteiden ja laitteiden sekä siisteyden osalta korjataan mahdollisimman pian. Suunnittelualueella A2-hoitoluokkaan kuuluvia ovat esimerkiksi kaikki leikkialueet sekä Kissankellonpuiston perennaistutukset.

A3, käyttö- ja suojaviheralueet: Käyttö- ja suojaviheralueet sijaitsevat asu-

tuksen läheisyydessä yleensä rakennetun ja rakentamattoman ympäristön rajavyöhykkeellä. Luontaista kasvillisuutta on usein täydennetty istutuksin ja rakenteita on niukasti. Yleisilme on puistomainen, mutta hoitotarve ei ole niin suuri kuin aktiiviselle toiminnalle tarkoitetuissa puistoissa. Hoitoluokan A3 mukaisesti hoidettavia alueita on monien rakennettujen puistojen reunoilla ja reittien varsilla.

B2, maisemaniityt: Maisemaniityt ovat osa kulttuurimaisemaa ja niitä ylläpidetään avoimina niittämällä tai vesomalla säännöllisesti. Maisemaniittyjä on suunnittelualueella Mattolaiturin metsässä ruovikkona sekä Ystävyydenpuiston itäosassa Meripellontien reunassa.

C1, lähimetsät: Lähimetsiä on asutuksen välittömässä läheisyydessä. Lähimetsissä on yleensä käytävä- ja polkuverkostoja ulkoilua varten. Hoidon tavoitteena on maisemakuvan säilyttäminen monipuolisena, kasvillisuuden ylläpitäminen elinvoimaisena ja ulkoilumahdollisuuksien turvaaminen.

Kartta 14 Suunnittelualueen viheralueiden hoitoluokat

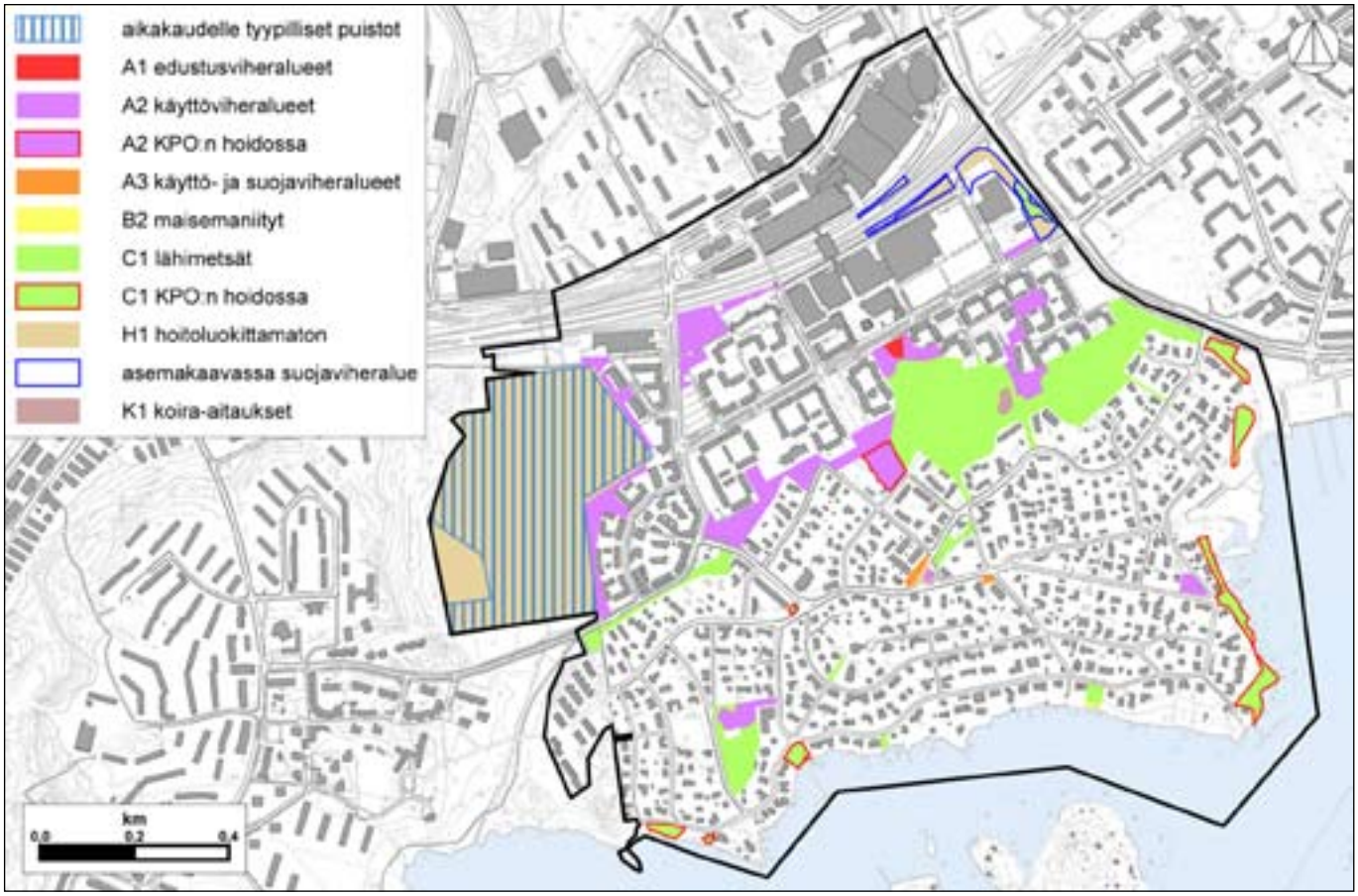

2.4 Asukasyhteistyö

Aluesuunnitelma laadittiin vuorovaikutteisesti asukkaiden, järjestöjen, hallintokuntien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Katu- ja puisto-osasto järjesti loppukeväällä 2007 käyttäjäkyselyn, joka lähetettiin tuhannelle satunnaisesti valitulle asukkaalle. Vastausprosentti oli 21%.

Kyselyssä nousi esille erityisesti muutaman, keskeisimmällä paikalla sijaitsevan alueen käyttöasteen määrä sekä sen aiheuttama kuluminen ja roskaisuus.

Käytetyimpänä ja arvokkaimpana viheralueena mainittiin Ystävyydenpuisto ja sitä halutaankin kehitettävän myös alueen helmenä. Luonnonarvoiltaan merkittävänä pidettiin Ystävyydenpuiston ohella myös Maksaruohonpolunpuistoa.

Mukavana kohtauspaikkana pidettiin Ystävyydenpuiston lisäksi myös leikkipuisto Iso-Anttia ympäristöineen sekä Oskarinpuistoa.

Roskaisina, ja epäsiisteinä ja kiireisimmin kunnostusta vaativina alueina pidettiin Ystävyydenpuistoa, Itäkeskuksen leikkimäkeä, Tallinnan- ja Lyypekinaukiota.

Vastausten perusteella sekä katu- että viheralueista on huolehdittu jokseenkin hyvin. Hyvin suunniteltuna ja toimivana alueena esille nousivat Kauppakartanonkatu, Tallinnanaukio ja Tähtisadeaukio. Liian vähän kalusteita on vastaajien mielestä Ystävyydenpuistossa ja Lyypekinaukiolla. Käytetyimpiä viheralueita ovat Ystävyydenpuisto lähialueineen ja Rakettipuisto. Alueella koetaan olevan riittävästi leikki- ja toiminta mahdollisuuksia lapsille.

Turvattomimpina alueina koettiin Tallinnanaukio, Ystävyydenpuisto ja Lyypekinaukio. Syinä mainittiin häiriökäyttäytyminen, huono valaistus ja pusikkoisuus sekä vaaralliset ajonopeudet. Marjaniementien ja Tulisuontien risteyksestä on jo työn kuluessa poistettu näkemäasteena kasvaneet ruusupensaat.

Yhteenveto asukaskyselyn tuloksista on ollut nähtävillä internetissä rakennusviraston www-sivuilla keväästä 2008 lähtien. Palautetta on myös voinut antaa puhelimitse, kirjeitse, sähköpostilla, internetin kautta sekä asukastilaisuuksissa ja puistokävelyllä.

Lokakuussa 2008 järjestettiin asukastilaisuus, missä alustava suunnitelmaluonnos esiteltiin asukkaille. Yleisötilaisuudesta ilmoitettiin paikallislehdissä, internetissä ja suunnitelmaluonnoksen esittelytilaisuudesta jaettiin kutsu myös suunnittelualueen kotitalouksiin.

Hallintokuntia sekä muita osallisia kuultiin erikseen ja suorassa yhteydenpidossa koko suunnitteluprosessin ajan. Kaikki saatu palaute koottiin ja otettiin huomioon aluesuunnitelmaa laadittaessa.

2.4.1 Asukkailta saadun palautteen vaikutukset suunnitelmaluonnokseen

- Oskarinpuiston koripalloalustan asfaltointityö nopeutettiin.
- Oskarintien varren katuviheralue otettiin hoidon piiriin.
- Oskarinpuiston heikkokuntoisen osan uudistamisessa lisättiin istutettaviin lehtipuiden joukkoon havupuiden taimia, jotka antavat talviväriä alueelle.
- Ystävyydenpuistossa asutuksen reunametsää harvennetaan valon lisäämiseksi pihapiireihin.
- Horsmapolun portaisiin asennetaan käsijohde kummallekin laidalle.
- Havupuuryhmien istuttamista LP Iso-Antin länsipuoliselle puistoalueelle tutkitaan.

3 KADUT JA KATUVIHERALUEET

3.1 Nykytilan yhteenveto

Aluesuunnitelmatyön kuluessa on laadittu selvitys yleisten alueiden kunnostustarpeista. Kunto- ja tarvekartoituksessa on selvitetty katujen rakenteellisen kunnon nykytila, havaittujen epäkohtien korjaamiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä toimenpiteiden aikataulutus ja kiireellisyysjärjestys tarkasteltuna niin teknisestä kuin asiakaslähtöisestä näkökulmasta.

Itäkeskuksen ja Marjaniemen alueella on useita erittäin hyväkuntoisia hiljattain kunnostettuja katuja. Paljon on myös useaan kertaan paikattuja katuja, jotka kuitenkin ovat tasaisia ja muuten hyvässä kunnossa. Yleisin vauriotyyppi on kulutuspinnan kuoppa. Alavimmilla alueilla on havaittavissa kadunpohjan kantavuusongelma.
Reunakiviä alueen kaduilla on vain keskeisimmillä paikoilla ja uusimmilla katuosuuksilla. Reunakiven pienemmillä kaduilla korvaa asfaltista muotoiltu matala valli, joka on 6 cm korkea.
Valaistuksessa on usein käytetty puupylväitä, mutta monilla kaduilla pylväät on vaihdettu metallisiin.

Melkein kaikilla kaduilla on kadunsuuntaista kadunvarsipysäköintiä. Nurmetus on tavallisin istutus, mutta monilla kaduilla on myös puita ja pensaita sijoitettu viherkaistoille.
Inventoidut vauriot katualueilla on jaettu niiden vakavuuden mukaisesti kahteen luokkaan, vakava ja lievä. Katujen korjaustoimenpiteiden priorisoinnissa on käytetty vakavia vaurioita ja ne vaativat välitöntä korjausta. Lievät vauriot on luokiteltu sillä perusteella, että ne eivät vielä aiheuta korjaustarvetta, mutta katu ei kuitenkaan enää ole ehjä ja ilman korjaustoimenpiteitä vauriot kehittyvät vakavammiksi. Kaikki vauriot kevyen liikenteen väylillä on merkitty vakaviksi sillä perusteella, että samanlainen vaurio aiheuttaa kevyen liikenteen väylällä liikkujille suuremman haitan kuin ajoradalla liikkujille.

Yksittäiset vauriot ja puuttuvat rikkinäiset reunakivet on korjattava osana katujen normaalia kunnossapitoa. Ahtaat hidasterakenteet ja mitoitukseltaan puutteelliset kääntöpaikat sekä osa kaivoista (uudenmalliset kitakaivot) aiheuttavat ongelmia talvikunnossapidolle. Nämä puutteet esiintyvät yleensä juuri peruskorjatuilla kaduilla. Kaivotyypin valinta tulee huomioida seuraavien peruskorjauskohteiden suunnittelussa.

Alueelle on tyypillistä iältään vaihteleva katuverkko; Osa kaduista on rakennettu 1980 - 90-luvulla ja niiden suunnittelussa on huomioitu esteettömyys. Osa kaduista on vanhoja, eikä niillä ole tehty merkittäviä parannustoimenpiteitä eikä siten myöskään esteettömyyskorjauksia.

Alueen kaikki kadut on inventoitu kuntokartoituksessa ja jaoteltu peruskorjauskohteisiin, vuosikorjauskohteisiin, kohteisiin, jotka vaativat seurantaa sekä kohteisiin, jotka eivät vaadi toimenpiteitä suunnittelukaudella. Lisäksi on kohteita, joiden peruskorjaustarve ja -laajuus tarkistetaan alueella käynnissä olevan asemakaavatyön ja siitä johtuvan rakentamisen jälkeen. Vuosikorjauskohteita ei ole tähän suunnitelmaan kirjattu, vaan ne on välitetty ylläpitotoimiston tietoon ja toteutukseen jo työn kuluessa.

3.2 Tavoitteet

Oleva palvelutaso säilytetään.

Alueella jo käynnissä oleva Itäkeskuksen alueen kokonaistarkastelun kaavatyö ohjaa alueen katujen kunnostamisaikataulua. Täydennysrakentamisalueen ja sitä reunustavien katujen kunnostaminen ehdotetaan tehtävän kaavatarkistuksen jälkeisen rakentamisen yhteydessä.

Marjaniemessä tonttikadut ovat pääosin kapeita ja ilman erillisiä jalkakäytäviä. Reunakivet ovat asfalttimakkaroita ja päällysteen pintavaurioita on korjattu paikkaamalla. Tonttikadut ovat vähäliikenteisiä ja toimivat nykyisellään alueen vaatimustason mukaisesti. Reunatuet tulee vaihtaa uusien katualueita koskevien tyyppipiirustusten mukaisiksi peruskorjausten yhteydessä eli vaihdetaan esteettömiksi. Osa alueen kaduista vaatii välitöntä peruskorjausta ja muiden katujen osalta peruskorjaustoimenpiteet tullaan ajoittamaan suhteessa Helsingin palvelutasoon ja investointirahoitukseen siten, että tierakenteen toiminnallinen kunto voidaan taloudellisesti ylläpitää asetettujen vaatimuksen mukaisena.

Itäkeskuksen esteettömyyssuunnitelman (2007) toimenpide-ehdotukset on huomioitu tässä aluesuunnittelussa. Erityistä huomiota on kiinnitetty jalkakäytävien hoitotasoon kohteissa, jotka ovat esteettömyyden erikoistason alueilla sekä tärkeiden perustasoreittien varrella. Toimenpide-ehdotukset välitetään ja sisällytetään ylläpito- ja toteutusohjelmiin.

Puutteelliset rakennekerrokset ja sekä päällysteen ikääntyminen ovat aiheuttaneet monilla tonttikaduilla halkeilua ja epätasaisuutta. Vauriot ilmenevät eritasoisina kuivatusongelmina ja ajoradalle kerääntyy lätäköitä erityisesti risteysalueille. Pääosa ongelmista saadaan ratkaistua rakenteellisin kunnossapidon toimenpiteillä.

Jalkakäytäviä uudelleen päällystettäessä on tärkeää tarkistaa kulkuväylien kaltevuudet. Päällysteen uusiminen tulee tehdä aina koko jalkakäytävän leveydeltä ja isommissa paikkaustöissä koko korttelin tai kadun jaksolla. Päällystetöiden kiireellisyys arvioidaan ja aikataulutetaan yhdessä muiden kunnossapitohankkeiden kanssa.

Helsingissä ollaan laatimassa ohjeistusta kadunkalusteiden käytöstä ja suositeltavista kalustetyypeistä. Itäkeskuksen alueelle uusittaessa kalusteita otetaan näiden ohjeiden mukaisesti huomioon esteettömien reittien erityistarpeet kalusteiden, esim. penkkien määrästä, sijoituksesta ja suositeltavista penkkityypeistä.

3.3 Kunnostettavaksi valitut kadut ja katuviheralueet

Kuntokartoituksessa inventoidut ja jaotellut kadut on tässä jaettu peruskorjauskohteisiin ja kohteisiin, jotka vaativat seurantaa (peruskorjaustarve tarkistetaan aluesuunnitelman tarkistuksen yhteydessä). Lisäksi tässä kirjataan kohteita, joiden peruskorjaustarve ja -laajuus tarkistetaan alueella käynnissä olevan asemakaavatyön valmistuttua ja siitä johtuvan rakentamisen jälkeen.

Vuoden 2009-2010 investointiohjelmassa on esitetty Marjaniementien liikennesuunnitelman mukaiset kiertoliittymät ja Turunlinnantien liikennejärjestelyt ajoittunevat näillä näkymin vuoden 2011 jakson loppupuolelle.

Seuraavan sivun kartassa on esitetty investointikohteet kiireellisyysjärjestyksessä. Tarkemmat tiedot kohteista seuraavilla sivuilla.

PERUSKORJAUSKOHTEET

Seuraavassa esitetyt, kiireellisyysjärjestykseen laitetut kohteet on valittu investointikohteiksi:

1. Voikukanpolku
2. Virvakuja
3. Marjaniemenranta
4. Palopirtintie
5. (Vanha) Koivuniementie
6. Asiakkaankatu
7. Esikkopolun valaistus
8. Horsmapolun valaistus

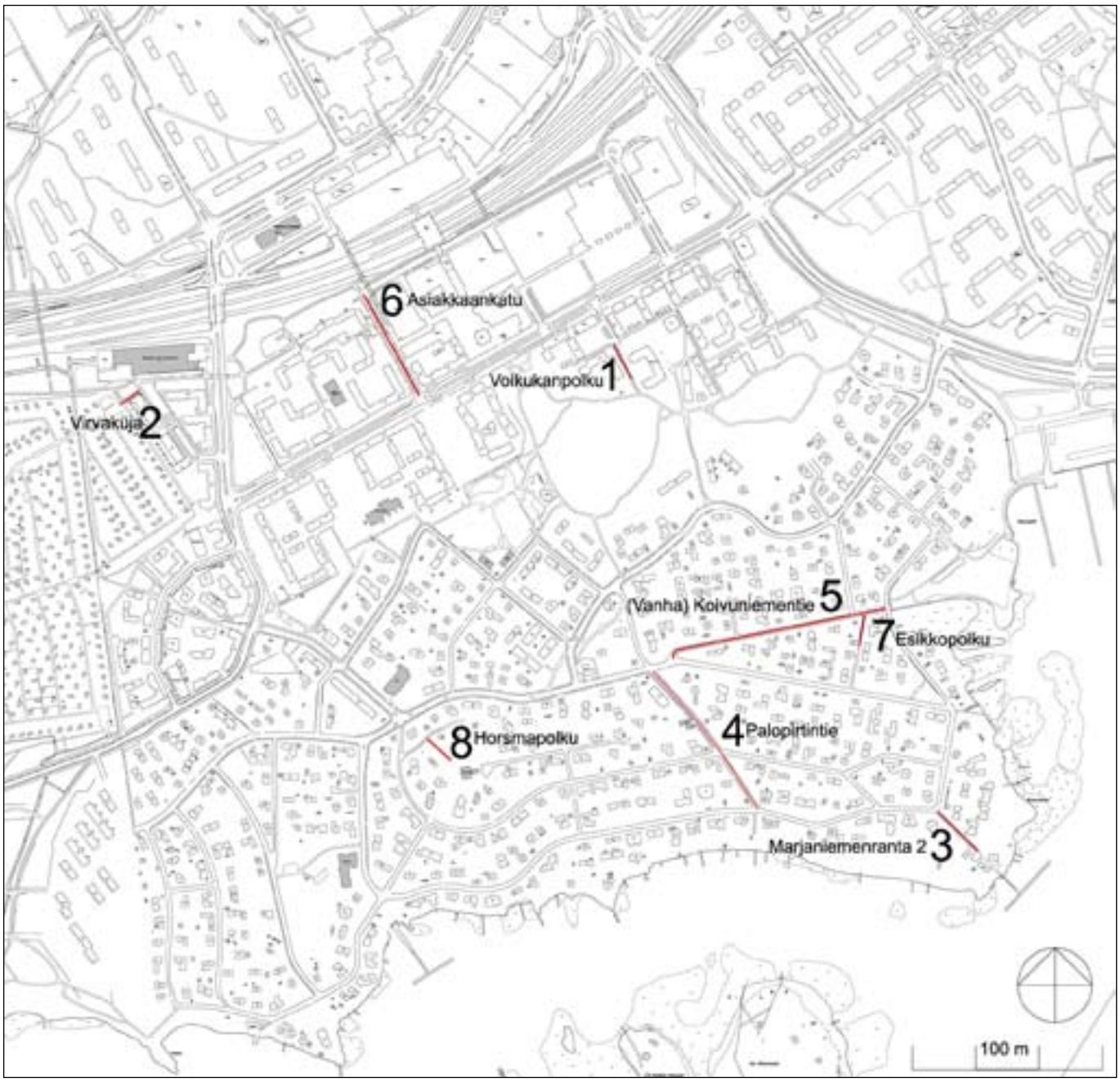

1. VOIKUKANPOLKU (ensikunnostuskohde)

Voikukanpolun betonikivetys on painunut päiväkodin edustalta. Alavimmalle kohdalle asennetaan sadevesikaivo ja kiveyksen kallistukset korjataan niin, että vesi ohjautuu sadevesikaivoon. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä viereisen tontin kanssa.Reittiin rajautuvat istutukset ovat tontin puolella.

Hanke toteutetaan vuoden 2009 aikana investointirahoituksella (sadevesikaivojen täydennykset).

2. VIRVAKUJA (ensikunnostuskohde)

Marjaniemen siirtolapuutarhan pysäköintikentälle johtava ajoyhteys on loppupäästä päällystämätön ja huonokuntoinen. Painumat ovat suuria ja haittaavat merkittävästi niin ajoa kuin kunnossapitoakin. Ajoyhteys siirtolapuutarhan pysäköintipaikalle, Virvatulenpolun kevyenliikenteenreitin yli on perustettava uudelleen ja päällystettävä. Raitin liikenneturvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kunnostustyö ajoitetaan siirtolapuutarhan vesihuoltojärjestelmän rakentamisen jälkeiseen aikaan. Vesihuoltosuunnitelmat ovat olleet yleisten töiden lautakunnan käsittelyssä, jonka jälkeen laaditaan rakennussuunnitelmat (vie noin 1-2 kuukautta). Virvakujan jatkeena olevalle pysäköintialueelle sijoitetaan uusi vesimittarikaivo ja jäteveden viettoviemäri linjataan pysäköintipaikan halki ja Virvatulenpolkua pitkin Näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus Iiriksen tontilla olevaan liitoskaivoon.

Hanke toteutetaan vuoden 2009 aikana investointirahoituksella (pienet peruskorjaustyöt).

3. MARJANIEMENRANTA (ensikunnostuskohde)

Kiinteistön nro 2 kohdalla on ajoyhteys liikuntaviraston hallinnoimaan Koivuniemen venerantaan. Kadun asfalttipäällyste ei ulotu katualueen reunoihin. Hiekkapintaisella pientareella pysäköidään yleisesti, joka omalta osaltaan kunnossapidon ohella, aiheuttaa päällysteen reunan rikkoutumista. Hiekkapintainen reuna-alue rajataan reunakivellä ja päällystetään, kuivatus suunnitellaan nykyiseen verkostoon pohjautuen (imeytys maastoon).

(Hanke toteutetaan vuoden 2010 aikana investointirahoituksella (päällystystyö).

4. PALOPIRTINTIE (Kuva oikealla)

Kadussa on havaittavissa selviä painumia ja päällysteen rikkoutumista laajoilla aloilla erityisesti paloaseman kohdalla. Rakennekerrosten kantavuus tulee varmistaa mittauksilla, ennen kuin päätetään riittääkö uudelleenpäällystäminen kadun kunnon ylläpitämiseksi.

5. (VANHA) KOIVUNIEMENTIE (Kuva oikealla keskellä)

(Vanhan) Koivuniementien päällysrakenne on pahasti rappeutunut ja indikoi vakavia rakenteellisia vaurioita, lisäksi kaivonkannet ovat selvästi päällysteen pintaa korkeammalle ja aiheuttavat turvallisuusriskin. Katu vaatii kiireellisesti peruskorjausta. Koivukujanteet on säilytettävä kadun molemmilla puolilla. (Vanha) Koivuniementie - Niittyrannan saneeraus on aikaisemman asukaspalautteen vuoksi ohjelmassa investointiohjelmassa vuosilla 2011-2012.

6. ASIAKKAANKATU (Kuvat oikealla alhaalla)

Asiakkaankadun pohjois-eteläsuuntaisella katuosuudella on kuivatusongelmia jalkakäytävän puoleisella laidalla, lisäksi päällyste on vaurioitunut ja reunakiviä rikkoutunut. Katu on päällystettävä uudelleen ja tasaukset tarkistettava. Lisäksi katuvihreä on silmiinpistävän huonokuntoinen. Istutuskaistasta tulee poistaa huonokuntoinen pensaikko ja korvata uusilla viheristutuksilla, kulumakohdille asennetaan seulanpääkiveystä.

Hanke toteutetaan investointirahoituksella (uudelleenpäällystys) ja katuvihreä kunnostetaan katuylläpidon työnä.

7. ESIKKOPOLKU, VALAISTUS

Alue on B-luokan talvikunnossapidossa, kulkutilan avoimuuden lisäämiseksi rajaavan tontin kasvillisuutta hoidetaan leikkaamalla. Viereiseen kiinteistöön on oltava yhteydessä ja huolehdittava erityisesti tiedottamisesta ennen työn aloittamista. Valaistuksen lisäämisen tarve selvitetään hoitoleikkauksen jälkeen.

8. HORSMAPOLKU, PORTAAT JA VALAISTUS

Portaat johtavat seurakuntatalon takapihalle nurmikolle, josta ei ole selkeää jatkumoa. Polun ympäristön kasvillisuus raivataan ylläpidon työnä tarpeellisilta kohdilta. Polun alaosassa pölliaskelmien ja yläosassa ns. askelportaiden kunto tutkitaan ja askelmat uusitaan tarvittavilta osin. Uusi kaide rakennetaan jatkuvaksi, molemmille puolille. Valaistustarpeen ja -kaluston uusimisen tarve selvitetään. Suunnittelussa tehdään yhteistyötä seurakunnan kanssa. Yhteistyötahoina erityisesti myös KPO / Juhani Sandström ja Helsingin Energia.

ALUESUUNNITELMAN TARKISTUKSESSA HUOMIOITAVAT KOHTEET

Seuraavaan teemakarttaan on esitetty kadut, joiden peruskorjaustarve tulee tarkistaa aluesuunnitelman tarkistuksen yhteydessä. Aluesuunnitelman laadinnan yhteydessä kustannukset on voitu arvioida näistä kohteista ainoastaan (Vanhan) Koivuniemenkujan osalta.

KAAVATARKASTELUN JÄLKEEN PERUS-KORJATTAVAT KOHTEET

Oheisessa kartassa on korostettu sinisellä värillä kohteet, jotka peruskorjataan asemakaavatyön (Itäkeskuksen kokonaistarkastelu) jälkeisen rakentamisen yhteydessä. Kartassa on esitetty violetilla myös kohteet, joiden peruskorjaustarve tarkistetaan kaavoista (Itäkeskuksen kokonaistarkastelu ja Ystävyydenpuiston väestönsuoja) aiheutuvan rakentamistyön jälkeen.

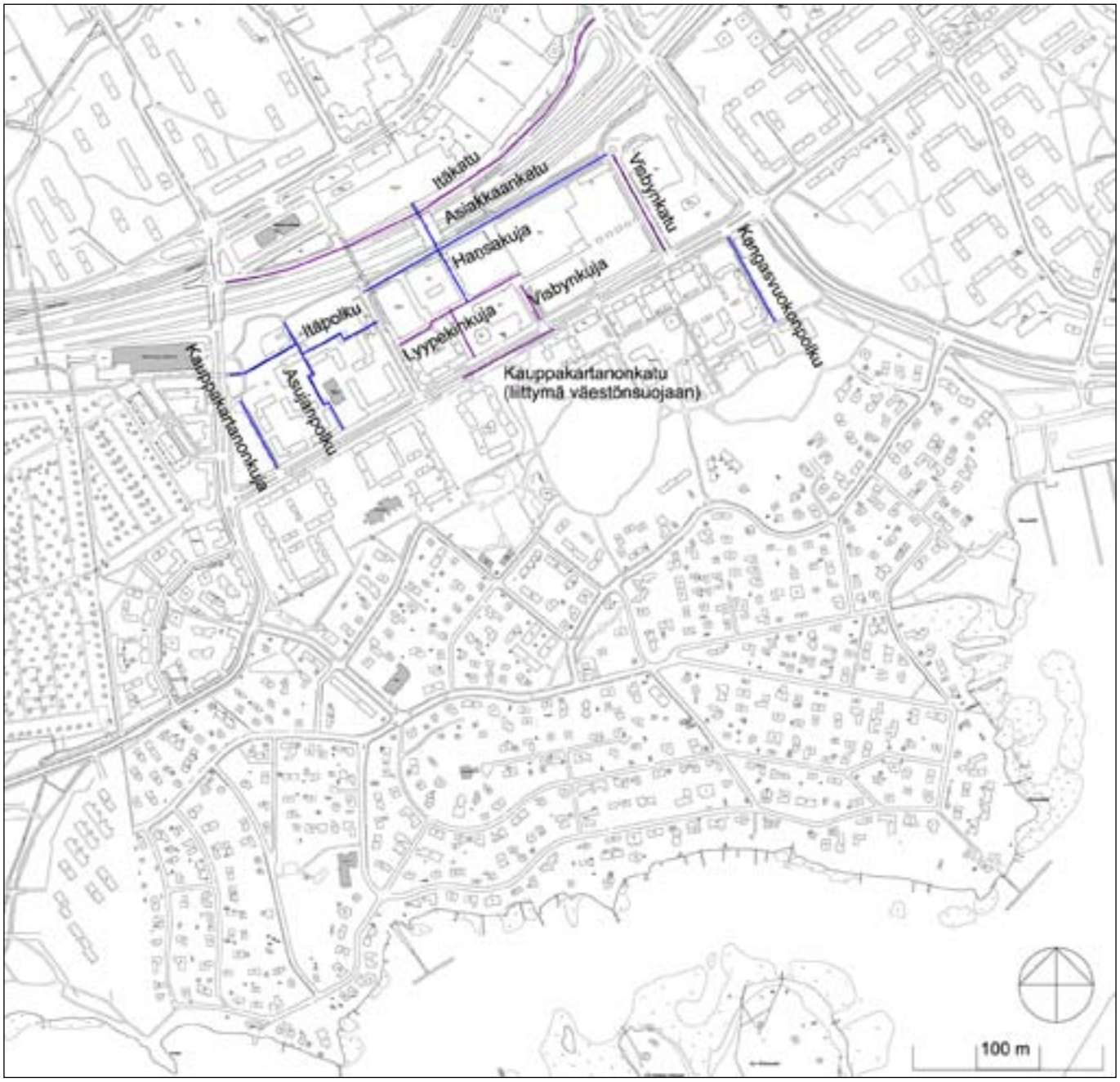

3.4 Ylläpito ja hoitoluokkamuutokset

Edellisten lisäksi merkittävimmät ylläpidolliset ongelmat ja hoitoluokkamuutokset on listattu tähän havaintojen ja asukaspalautteiden perusteella.

Oheinen kuva on ote Itäkeskuksen ja Marjaniemen esteettömyyssuunnitelman liitteestä nro 1. Siinä esitetään esteettömyyden kannalta tarvittavat muutokset katujen jalkakäytävien hoitoluokkiin. Erikoistason alueet ja reitit on merkitty violetilla, perustason alueet ja reitit oranssilla.

Nosto hoitoluokkaan I

Esteettömyyssuunnitelmassa esitettiin perustellusti, että seuraavat kohteet määritellään esteettömyyden erikoistason alueeksi ja niillä käytetään hoitoluokkaa I.

- **Turunlinnantie** (eteläinen jalkakäytävä sekä suojatiet kauppakeskuksen ja Stoan välissä)
- **Tallinnanaukio ja kävelysilta**
- **Itäkatu** (jalkakäytävien jakso metroasemalta Näkövammaisten keskusliiton talolle)
- **Marjaniementie** (jalkakäytävien jakso metroasemalta Näkövammaisten keskusliiton talolle, esteettömyyden erikoistason alue)

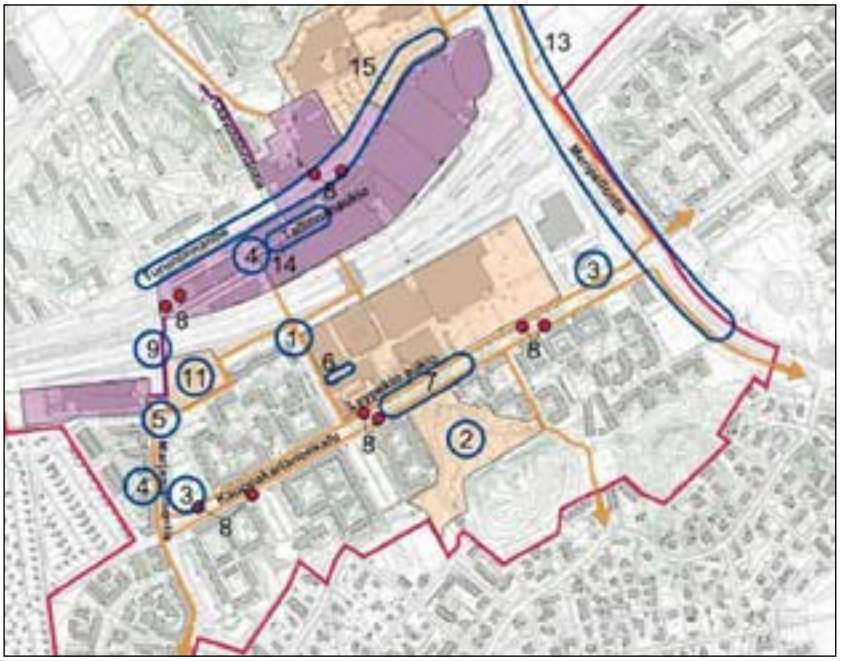

Nosto hoitoluokkaan II

Esteettömyyssuunnitelmassa esitettiin perustellusti, että seuraavat kohteet määritellään tärkeäksi perustason reitiksi, jolla jalkakäytävien hoitoluokka esitetään nostettavaksi hoitoluokkaan II.

- **Voikukantie**
- **Osmonportaat** (pohjoisosan nurmialueiden hoito ja puhtaanapito, ei kuitenkaan talvikunnossapitoa)

Hoitoluokan säilyttäminen luokassa II

Esteettömyyssuunnitelmassa esitettiin perustellusti, että seuraavat reitit määritellään tärkeäksi perustason reitiksi, jolla jalkakäytävien hoitoluokka esitetään säilytettävän hoitoluokassa II.

- **Turunlinnantie** (pohjoispuolen jalkakäytävä lukuun ottamatta jaksoa kauppakeskuksen ja Stoan välissä)
- **Kauppakartanonkatu** (perustason esteetön reitti)
- **Marjaniementie** (jalkakäytävien muu kuin väli metroasemalta Iirikseen, tärkeä perustason reitti)

Massausmerkinnät suojateillä ja jalkakäytävillä

Maalaukset korjataan aina tarvittaessa tekemällä merkinnät massaamalla seuraavissa kohteessa.

- **Visbynkuja** (suojatiemerkinnät)
- **Kauppakartanonkatu** (jalkakäytävän erotteluraidat tehdään jatkossa etelä- ja pohjoispuolella massauksella (nyt eteläpuolella katua merkintä on maalattu).

Katulakaisu

Ylläpidon lakaisutyön varmistaminen vuorovuosittain.

- **Horsmakuja**

4 PUISTOT

4.1 Nykytilan yhteenveto

Alueen viheralueet ovat muotoutuneet ja uusille rakennetuille puistoille ei ole tarvetta. Puistopalvelujen määrä on riittävä. Laajan, eriluonteisia osia sisältävän viheralueen sijainti Itäkeskuksen ja Marjaniemen alueiden välissä on alueen suuri vahvuus. Pienemmät viheralueet Marjaniemen omakotivaltaisen rakentamisen sisällä tasapainoisesti sijoittuneena tuovat hyvän lisän alueen puistopalveluille. Marjaniementien, Tulisuontien ja Marjaniemen siirtolapuutarha väliin jäävä asuinalue puistoineen on tasapuolinen kokonaisuus, jossa on havaittavissa jo runsaan käytön aiheuttamia kulumia.

Puistojen kalusteiden pinnat ovat monessa puistossa kuluneita. Käytetyimmillä alueilla kalusteet ja varusteet ovat huonossa kunnossa.

Käytetyimpien puistoalueiden puusto on osalla alueista jo varsin iäkästä ja erityisesti kuuset ovat huonokuntoisia.

4.2 Tavoitteet

Keskeisintä viheralueiden taloudellisessa panostuksessa on, että huolehditaan jo rakennetuista viheralueista ja puistoista siten, että niiden elinkaari pysyy mahdollisimman pitkänä. Peruskorjattavien puistojen rakentamisessa priorisoidaan alueita, jotka ovat jo pitkään odottaneet rakentamista tai ovat välttämättömiä palvelutarjonnan kannalta. Uudisrakentamiskohteita ei alueella ole.

Edustuspuistoja (A1) on pyritty saamaan jokaiseen peruspiiriin, mutta kaupungin taloudellisesta tilanteesta johtuen tämän toteuttaminen on hankalaa. Suunnittelualueella ainoastaan Ystävyydenpuiston pohjoisin laita - Kansojen ystävyyden monumentti ympäristöineen - on A1-luokassa.

Alueella on tarve käynnistää peruskorjaushankkeita suunnittelukauden alussa. Kiireellisimmät hankkeet ovat Rakettipuisto, Oskarinpuisto ja Ystävyydenpuisto.

Merkittävin ja laajin käynnistettävistä hankkeista on Itäkeskuksen leikkimäki. Alueella käynnissä olevat ja myös lähivuosina käynnistyvät asemakaavamuutokset estävät tämän hankkeen asettamisen suunnittelukauden alkuun. Tavoitteena on, että puisto suunnitellaan ja kunnostetaan suunnittelukauden loppupuolella tai kun asemakaavamuutosten valmistumisaikataulu sen sallii. Puistoon suunnitellaan korkeatasoisesti rakennettu, esteetön leikkialue A2-hoitoluokan osana. Hoito- ja kehittämissuunnitelmat tulee aina ensisijaisesti laatia puistosuunnittelun yhteydessä.

Kaikissa peruskorjattavissa kohteissa tulee kalusteet valita ja sijoittaa niin, että ne ovat kaikkien käyttäjäryhmien käytettävissä. Penkkien määrää tulee lisätä erityisesti puistoraiteilla ja penkkien tulee täyttää asetetut esteettömyysvaatimukset.

Valaistus on usein huono vanhoilla kaduilla ja puistokäytävillä. Raittien kunnostustöiden yhteydessä tulee raitille saada myös yhtenäisenä jatkuva, riittävän hyvä ja tasainen valaistus.

Ensivaiheessa tulisi suorittaa esteettömyyden erikoistason reittien ja alueiden korjaustarpeiden yksityiskohtainen määrittely toimenpiteiden viemiseksi toteutusohjelmiin.

4.3 Kunnostukseen valitut puistot

Kohdekohtaiset suunnitelmat vaihtelevat kooltaan hyvin pienistä puistoista kohtalaisen laajoihin viheralueisiin. Alueeksi on valittu joko selkeästi asemakaavaan merkitty ja nimetty puisto tai maaston muodon ja maiseman kannalta sopiva aluekokonaisuus. Saman alueen sisällä voi olla eri asemakaavamerkintöjä, kuten puisto (VP ja P), lähivirkistysalue (VL) ja suojavyöhyke (EV).

Lyhyen nykytilakuvauksen ja tiivistetyn asukaspalautteen jälkeen on kirjattu tämän suunnitelman toimenpide-ehdotus.
Toimenpiteet on jaettu kolmeen pääluokkaan: peruskorjaus, rakenteellinen kunnossapito ja luonnonhoidon suunnittelu.

Samalle alueelle saattaa kuulua rakenteellisen kunnossapidon tai puistorakentamisen lisäksi luonnonhoidon suunnittelua. Luonnonhoidon toteuttamisaikataulu saattaa paikoin poiketa muiden töiden aikataulusta mutta pyrkimyksenä on kuitenkin toteuttaa luonnonhoito samanaikaisesti puistorakentamisen kanssa aina kun se on mahdollista.

Kunnostustyöt viedään joko investointitoimiston hankkeeksi tai ylläpitotoimiston vuosikorjauskohteeksi. Hankkeiden lopullisesta aikataulusta ja vastuutahosta sovitaan alueryhmässä.

PERUSKORJAUSKOHTEET

Alla olevassa kartassa on esitetty investointikohteet kiireellisyysjärjestyksessä. Tarkemmat tiedot kohteista seuraavilla sivuilla.

Numero alueen nimen jäljessä viittaa asukaskyselyssä käytettyyn puistonumerointiin.

Puistot

1. Rakettipuisto (24)
2. Oskarinpuisto (2)
3. Ystävyydenpuisto, länsiosa (15)
4. Ystävyydenpuisto, itäosa (16)
5. Niittyvillanpuisto (18)
6. Itäkeskuksen leikkimäki (22)

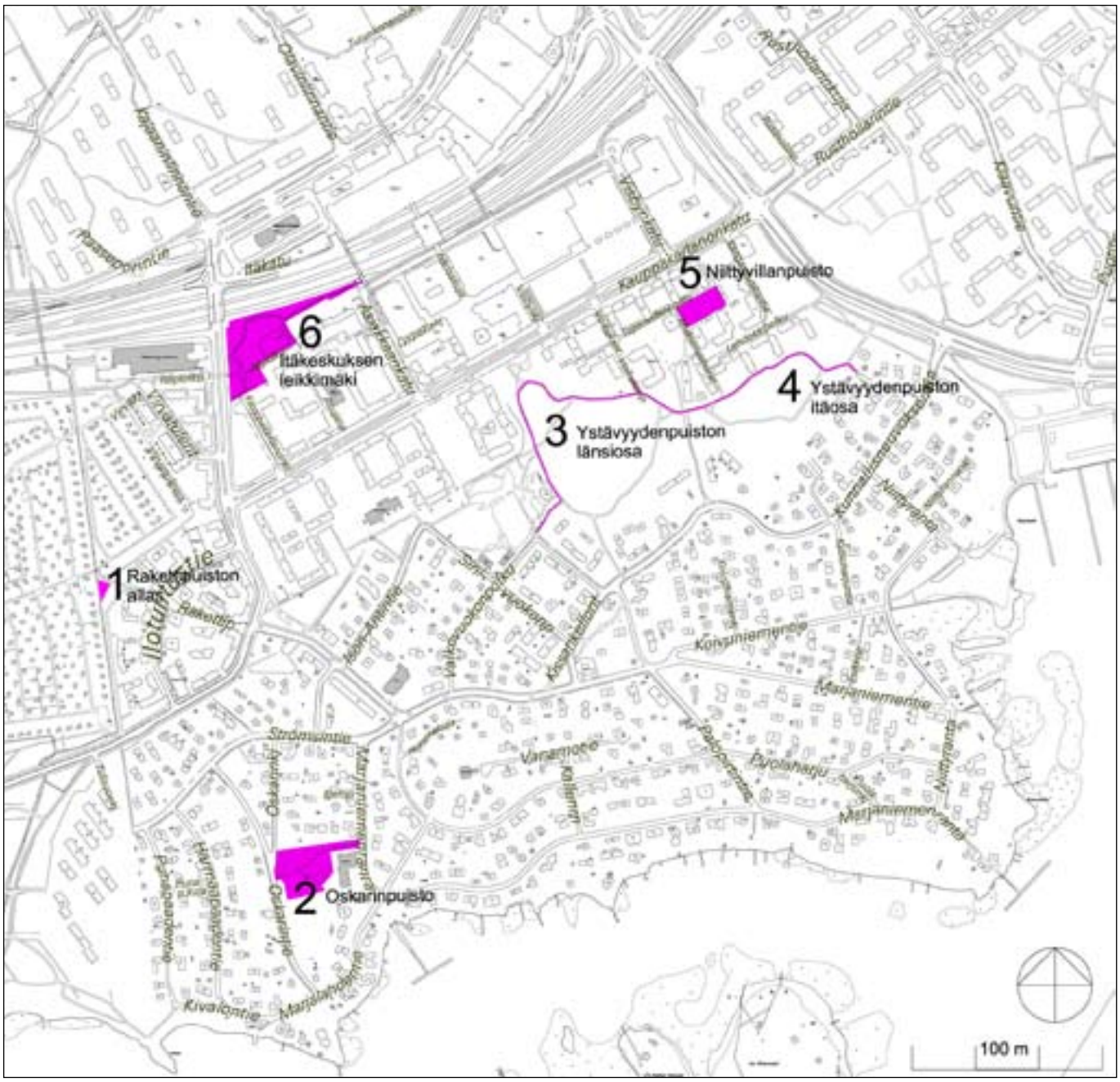

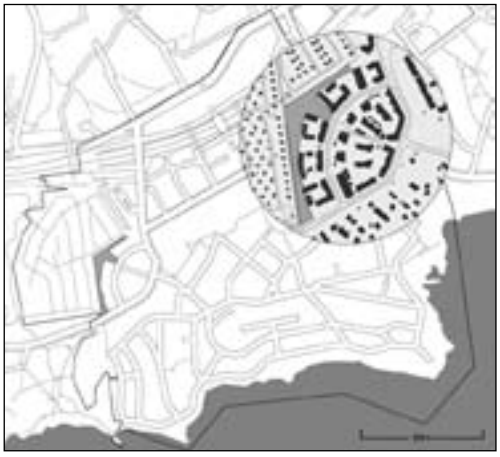

1. RAKETTIPUISTO (24)

NYKYTILA: varsin uusi, pääasiassa alueen läpi kulkevaa ulkoilua palveleva puisto, jossa on erittäin käytetty leikkialue

ASUKASPALAUTE: kalusteiden huono kunto huomioitu.

TAVOITE: puistomaisuus ylläpidetään

Altaan reunarakenteiden kunto tutkitaan ja korjataan tarvittavassa laajuudessa (investointikohteena). Altaan pohja puhdistetaan roskista.

Altaan lähellä nurmi ja kalusteet eivät ole kestäneet kulutusta. Puistojen vuosikorjaustyönä päällystetään (suodatinkangas/kivituhka) altaan viereinen polku joko syksyllä 2008 tai talvi/kevät 2009. Nurmipinnat kunnostetaan myös altaasta itään päin.

Vuonna 2008/2009 puistojen vuosikorjaustyönä uusitaan penkkien istuinosat alkuperäisillä osilla (Vitreo), myös pohjasta/ala-alalaidasta ruostuneet koivunvalkoiset roskakorit vaihdetaan uusiin vastaaviin.

Istutetut, vaurioituneet puut kaadetaan. Siirtolapuutarhan rajalla huonokuntoinen kuusiaidanne uusitaan 2009, samalla kaadetaan monitoimikoneella talvikaudella 08/09 luontaisesti paikalle kasvaneet rungoltaan kaarevat koivut. Uudet kuuset ja muut tarvittavat puut (uudet suurempina ryhminä kauemmaksi altaasta) istutetaan 09.

Marjaniemen siirtolapuutarhan aita oiotaan samalla kertaa kun kuusiaitaa uusitaan.

2. OSKARINPUISTO (2)

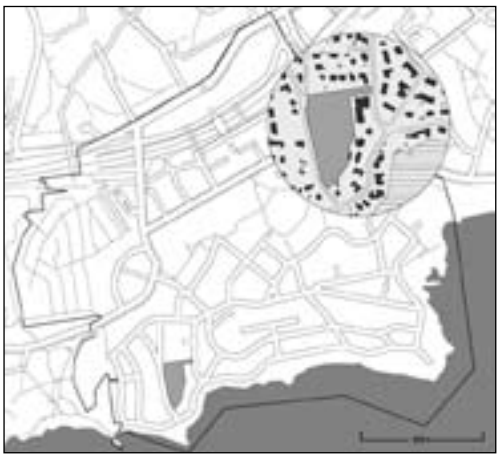

NYKYTILA: perinteinen, erittäin käytetty puisto, jossa vuokrattu tenniskenttä ja leikkialueella on puistotäti-toimintaa.

ASUKASPALAUTE: toimintoja pyydetty monipuolistettavan ja pintoja kunnostettavan. Paikallinen asukasyhdistys on esittänyt yhteistyöhalukkuuttaan ympäristötaiteen sijoittamiseksi puistoon.

Puiston saaminen kuntoon edellyttänee puiston kosteustilanteen selvittämistä ja parantamista. Isojen vaarallisten kuusien poisto on ok, tilalle monipuolisia lehtipuita ja toivottavasti myös havupuita antamaan vihreyttä myös talviaikaan. Suunnitelmassa mainittujen kirsikkapuiden lisäksi puistossa tulee säilyttää myös MKO:n 50-vuotispäivänä 1996 muilta yhdistyksiltä lahjoituksena saadut neljä tuohituomea. Pelialueen kehittäminen on tärkeää ja tulee tehdä yhteistyössä marjaniemeläisten kanssa.

TAVOITE: rakennetut puiston osat peruskorjataan ja metsäisen osa säilytetään elinvoimaisena. Koripallon peluualustan asfaltointityö toteutetaan ns. ensikunnostuskohteena, ennen peruskorjausta.

Leikkialue

Rajaava aita uusitaan ja sijoitetaan Oskarintien varteen asti koko pituudeltaan sekä pohjoispuolelle rajoittuvaan tontin rajaan asti kiinni. Osa aitauksen sisäpuolelle jäävästä metsäisestä osasta jätetään mahdollisuuksien mukaan luonnontilaan. Alue valaistaan omilla, muuta valaistusta matalammilla valaisimilla.

Muu puiston yleinen oleskeluosa

Kunnostustoimissa on huomioitava erityisesti alueen kuivatus. Kivituhkapintaiset käytävät kunnostetaan, nurmipinnat kunnostetaan käyttönurmikoksi

keskeisimmiltä osilta, taustalla ns. luonnonnurmea, jota voidaan leikata harvemmin.

Pelialueet jäsennellään ja mahdollisesti sijoitetaan uudelleen: asfaltti- ja sorapintaa pelitoimintoja varten (koripallo, lentopallo, sähly). Mahdollisesti nurmipinnalle sijoitetaan yksi maali jalkapalloa varten. Kalusteet ja varusteet uusitaan. Valaistuksessa huomioidaan sekä pelialueet että lähestyminen puistoon. Vesipiste sijoitetaan asfalttipelialueen lähelle (asukastilaisuuksia varten). Puiston pohjoislaidan metsäisemmät osat liitetään osaksi A3-hoitoluokkaa (nykyisin C1). Paikallisen asukasjärjestön kanssa jatketaan ehdotettua yhteistyötä ympäristötaiteen tuomiseksi puistoon. Metsäalueen sisällä mutkittelevan polun (leveys 1m, pituus n. 400m) pintamateriaalin vahvistus (sorapinta), kosteimmissa kohdissa tarvittaessa vedenohjausrumpujen uusiminen. Hoitoluokat ja niiden rajaukset tarkistetaan puiston suunnittelun yhteydessä: erityisesti Marjapallolle vuokratun tenniskentän (666m^2) takana, metsän reunassa 540 m^2 hoitoluokka tulee tarkistaa. Oleva kasvillisuus huomioidaan suunnittelussa: tenniskentän päädyssä kasvavien kolmen terijoensalavan kunto tulee tutkia, Marjaniemenranta-kadulle johtavan reitin varrelle istutetut kuusitoista kirsikkapuuta säilytetään, samoin niiden alle istutetut sipulikukat. Säilytetään myös MKO:n 50-vuotispäivänä 1996 muilta yhdistyksiltä lahjoituksena saadut neljä tuohituomea. Suunnittelussa on tehtävä yhteistyötä erityisesti paikallisen asukasyhdistyksen ja läheisen palvelutalon kanssa.

Metsäinen osa

Metsä pidetään elinvoimaisena tarvittavilla toimenpiteillä (katso tarkemmin kohta 5.5. Aluekohtaiset ohjeet). Lisäksi metsän sisällä kiertävän polun ympäristö pidetään riittävän avoimena tarvittavilla ja säännöllisillä toimenpiteillä. Polulle ei rakenneta valaistusta, eikä sitä myöskään siirretä talvikunnossapitoon.

3. YSTÄVYYDENPUISTO, LÄNSI (15)

NYKYTILA: Metsäinen, erittäin käytetty viheralue, jossa kalusteet ovat kuluneet. Ystävyydenpuisto on tärkeä lähivirkistysalue Itäkeskuksen eteläpuoleisen alueen asukkaille. Se tarjoaa erilaisia puistotiloja ja virkistysmahdollisuuksia lähialueen asukkaille, Itäkeskuksen palvelutalon käyttäjille ja alueen päiväkodeille. Lisäksi se toimii Itäkeskuksen palvelutalon ja alueen päiväkotien virkistysalueena.

ASUKASPALAUTE: epäviihtyisyys, roskaisuus, pimeys ja muut paikalla leireilevät käyttäjät korostetusti esille alueen huonoina puolina.

TAVOITE: metsäisyys säilytetään ja puiston käytettävyyttä parannetaan mahdollisimman moni käyttäjäkunta huomioiden.

Puisto suunnitellaan kokonaisuutena, metsäinen perusluonne säilyttäen. Suunnittelussa huomioidaan erityisesti väestönsuojan suunnitelma - varauloskäyntien sijainti ja niiden ympäristön suunnittelu. Väestönsuojan rakentamisen jälkeen sisäänkäyntien ympäristöt kunnostetaan puistomaiseen kuntoon.

Esteettömyysnäkökohdat huomioidaan niissä kohdissa, missä se on mahdollista (ei maastokohdissa, joissa korkeuseroista johtuen puistokäytävillä on paikoin suuri pituuskaltevuus). Esteettömyysohjelman esiintuomat merkittävimmät reitit kunnostetaan kivituhkapintaisiksi (ja reunustetaan reunakivillä reittien mäen puoleisella sivulla tarvittaessa.) Penkkien määrä ja niiden sijainti tarkistetaan ja erityisesti käsinojallisia penkkejä lisätään koko Ystävyydenpuiston alueella.

Roska-astioiden määrä ja sijainti tarkistetaan. Käytävien valaistus huomioidaan myös tarkemmassa suunnittelussa.

Koira-aitaus kunnostetaan: rajaava aita perustetaan uudelleen, aitauksen sisäpuolen valaistus tarkistetaan ja täydennetään, maanpinta muotoillaan ja pinnoitetaan tarvittaessa sopivin materiaalein. Aitauksen ympäristöstä hoidetaan puustoa.

Ensikunnostuskohteena Kunnallisneuvoksentien suuntaan kävelytien varteen hoidetaan ja täydennetään ruusupensaiden massaistutusta puiston vuosikorjaustyönä. Alueen hoitoluokka tarkistetaan hoidon tasoa vastaavaksi kahdella reitillä, jotka yhtyvät Kissankellontiehen ja Kunnallisneuvoksentiehen. Laajempia metsäisiä osia hoidetaan luonnonhoidon toimenpiteillä (katso tarkemmin kohta 5.5. Aluekohtaiset ohjeet).

4. YSTÄVYYDENPUISTO ITÄ (16)

NYKYTILA: Metsäinen, erittäin käytetty viheralue, jossa kalusteet ovat kuluneet. Ystävyydenpuisto on tärkeä lähivirkistysalue Itäkeskuksen eteläpuoleisen alueen asukkaille. Se tarjoaa erilaisia puistotiloja ja virkistysmahdollisuuksia lähialueen asukkaille, Itäkeskuksen palvelutalon käyttäjille ja myös alueen päiväkodeille. Lisäksi se toimii Itäkeskuksen Palvelutalon ja alueen päiväkotien virkistysalueena.

ASUKASPALAUTE: epäviihtyisyys, roskaisuus ja pimeys nousivat esille huonoina piirteinä

TAVOITE: metsäisyys säilytetään ja puiston käytettävyyttä parannetaan mahdollisimman moni käyttäjäkunta huomioiden.

Alue kunnostetaan samanaikaisesti yhdessä edellisen kohteen kanssa metsäinen luonne säilyttäen. Kalusteet yhdenmukaistetaan, kuten myös alueella 15. Esteettömyysseikat huomioidaan penkkien osalta samalla lailla kuin edellisessä kohteessa.

Puiston itäosan niittymäisemmät alueet Meripellontien varrella Kunnalllisneuvoksentieltä Lehdokkipolulle asti otetaan A3-luokkana hoidon piiriin. Meripellontien varressa polkupyöräreittien välittömässä läheisyydessä olevan rinnakkaisen reitin ja sen ympäristön hoitotaso tarkistetaan ja nostetaan se hoidoltaan A3 luokkaan.

Alueen itäosaan on suunnitteilla täydennysrakentamista (Itäkeskuksen kokonaistarkastelu): Maarlahden ranta-alue yhdistetään Itäkeskukseen Meripellontien varteen toteutettavalla korkeatasoisella toimitilarakentamisella - rakennukset torjuvat myös melua.

Meripellontien varren ja puiston pohjoisosan täydennysrakentamisen yhteydessä huolehditaan itä-länsisuuntaisen poikittaisyhteyden kunnosta. Maarlahden rannan kaavamuutostyön valmistuttua kunnostetaan Meripellontien suuntaisena etelään jatkuvan reitin pinta.

Laajempia metsäisiä osia hoidetaan luonnonhoidon toimenpiteillä (katso tarkemmin kohta 5.5. Aluekohtaiset ohjeet).

5. NIITTYVILLANPUISTO (18)

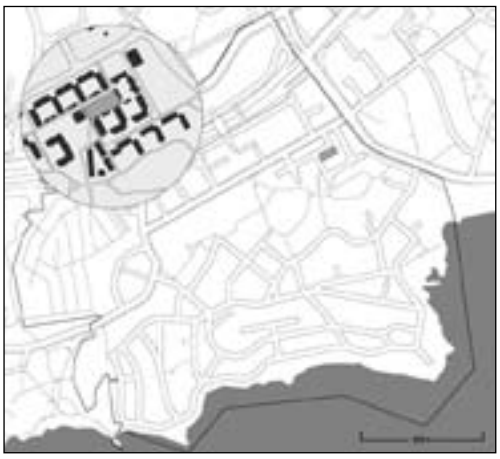

NYKYTILA: varsin autioksi jäänyt torimainen puisto, jonka käyttö on satunnaista. Puistossa on huonokuntoinen istuskeluryhmä, yksittäisiä puita ja kesäkukkaryhmä, sekä lisäksi huonokuntoinen, pieni esiintymislava.

ASUKASPALAUTE: toritilan elävöittämistä on toivottu

TAVOITE: Torimaisuus säilytetään, pinnat kunnostetaan. Tilan käyttöastetta ja kutsuvuutta lisätään laatimalla kohteelle valaistussuunnitelma.

Betonikiveyksen yksityiskohdat tarkistetaan (tasaisuus, kunto, kallistukset) erityisesti reuna-alueilta. Kiveyksen kuviointia monipuolistetaan (muitakin pelejä kuin shakki).

Voimakkaan punasävyisiä kesäkukka-astioita sijoitetaan alueelle jatkossakin vuosittain (mahdollisuuksien mukaan korkeissa pytyissä). Tilaa rikastutetaan värivaloilla Zurichin Turbinenplatz - esimerkin mukaisesti (oheinen kuva alla). Vaikeasti hahmotettavat, matalat ja käsinojattomat penkit uusitaan penkkiryhmillä, joihin valitaan myös käsinojallisia malleja. Huonokuntoinen, pieni esiintymislava poistetaan.

6. ITÄKESKUKSEN LEIKKIMÄKI (22)

NYKYTILA: Itäväylän melusta kärsivä kulunut leikkipaikka. Alueen pohjoisosaan on suunnitteilla täydennysrakentamista (Itäkeskuksen kokonaistarkastelu) ; "Tarkastelussa osoitetaan myös rakentamista Itäväylän päälle Marjaniementien sillan ja Asiakkaankadun sillan väliin ja täydennysrakentamista väylien reunoille."
Marjaniementien risteykseen on suunnitteilla kiertoliittymä, joka myös vie osan puistosta (mm. kolme puuta kaadetaan ja kevyenliikenteenreitin luiskat sijoittuvat puiston puolelle)

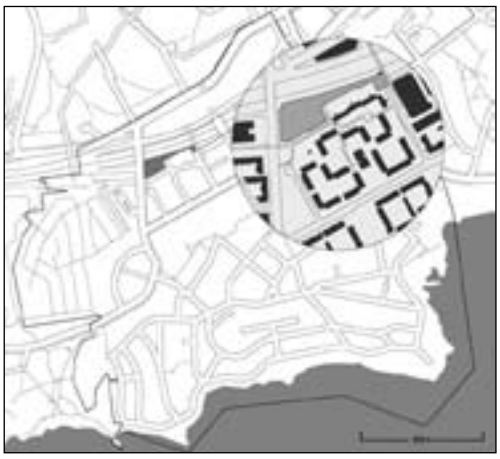

ASUKASPALAUTE: epäviihtyisyys, roskaisuus, meluisuus ja muut paikalla leireilevät käyttäjät korostetusti esille alueen huonoina puolina.

TAVOITE: Alueen puistomaista olemusta korostetaan ja leikkipaikka kunnostetaan erityisesti esteettömyys huomioiden.

Esteettömyyssuunnitelmassa on perustellusti esitetty, että Itäväylän eteläpuolinen kevyen liikenteen väylä Itäkeskuksen Leikkimäeltä Asiakkaankadulle määritellään tärkeäksi perustason puistoreitiksi, jolla hoitoluokka nostetaan hoitoluokkaan B.

I vaihe: ylläpidon säilyttäminen toistaiseksi - leikkipaikka ylläpidetään toistaiseksi, käytetyimmät leikkivälineet uusitaan. Välineet on uusittu kesällä 2008. Alueen ohittavalla kevyenliikenteenreitillä kunnostetaan epätasaisuudet ja kuopat.

II vaihe: peruskorjauskohde myöhemmin
Tavoitteena on perustason esteetön leikkipaikka, jossa otetaan erityisesti huomioon näkövammaiset käyttäjäryhmät Näkövammaisten Keskusliiton toimitalo Iiriksen läheisyyden vuoksi. Kohde edellyttää erityistä suunnittelua ja päätöksentekoa.

PUISTOJEN VUOSIKORJAUSHANKKEET

Aluesuunnitelman puistojen ensikohteina, puistojen vuosikorjaushankkeina kunnostetaan syksyn 2008 ja talven 2009 aikana Rakettipuiston välitöntä ympäristöä ja Ystävyydenpuiston läntisen osan ruusuistutuksia Kunnallisneuvoksentie 18-20 lähellä, sekä kaadetaan huonokuntoinen kuusirivi Ison Antintie 20 itäpuolelta. Kohteet on korostettu oheisessa kartassa sinisellä. Tarkemmat tiedot on kirjattu peruskorjauskohteiden yhteyteen, koska kohteissa on laajempaakin korjaustarvetta.

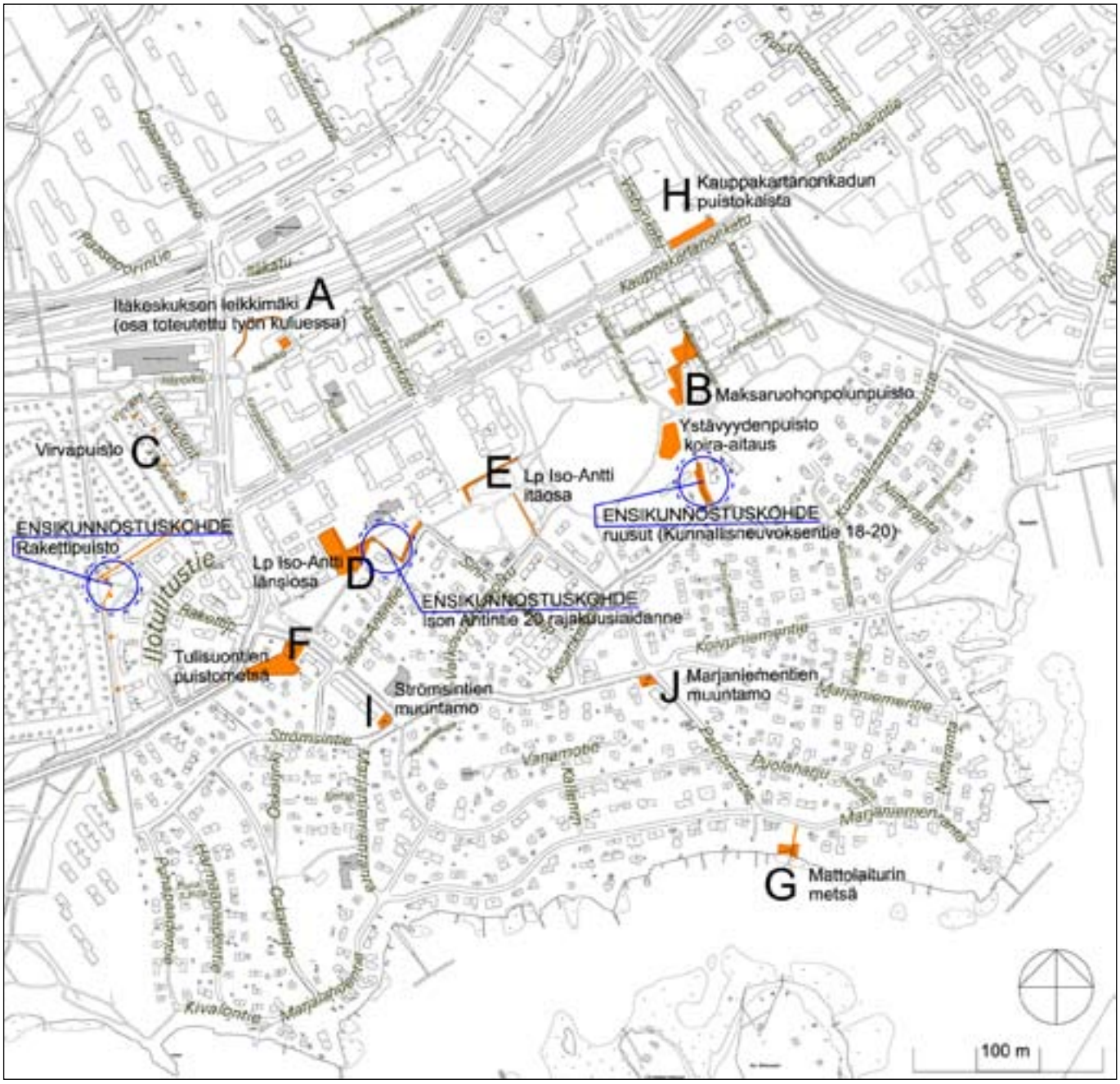

Puistojen vuosikorjauskohteiksi on valittu seuraavat kohteet kiireellisyysjärjestyksessä: (Numero alueen nimen jäljessä viittaa asukaskyselyssä käytettyyn puistonumerointiin.)

Kohteet:

1. Itäkeskuksen leikkimäki (A)
2. Maksaruohonpolunpuisto (B)
3. Virvapuisto (C)
4. Lp Iso-Antin länsiosa (D)
5. Lp Iso-Antin itäosa (E)
6. Tulisuontien puistometsä (F)
7. Mattolaiturin metsä (G)
8. Kauppakartanonkatu puistokaista (H)
9. Strömsintien muuntamon ympäristö (I)
10. Marjaniementien muuntamon ympäristö (J)

1. ITÄKESKUKSEN LEIKKIMÄKI (A) (22)

NYKYTILA: Itäväylän melusta kärsivä kulunut leikkipaikka. Alueen pohjoisosaan on suunnitteilla täydennysrakentamista (Itäkeskuksen kokonaistarkastelu) ; "Tarkastelussa osoitetaan myös rakentamista Itäväylän päälle Marjaniementien sillan ja Asiakkaankadun sillan väliin ja täydennysrakentamista väylien reunoille."
Marjaniementien risteykseen on suunnitteilla kiertoliittymä, joka ulottuu myös puistoon (mm. kolme puuta kaadetaan ja kevyenliikenteenreitin luiskat sijoittuvat puiston puolelle).

ASUKASPALAUTE: epäviihtyisyys, roskaisuus, meluisuus ja muut paikalla leireilevät käyttäjät korostetusti esille alueen huonoina puolina.

TAVOITE: Liikkumisturvallisuutta parannetaan kunnostamalla epätasaisuudet ja kuopat alueen ohittavalla, Itäväylän puoleisella kevyenliikenteenreitillä. Alueen puistomaista olemusta korostetaan kasvillisuutta hoitamalla ja kunnostetaan leikkipaikka uusimalla käytetyimmät leikkivälineet. (Kesällä 2008 on vaihdettu hiekkalaatikko (katoksellinen malli, jossa 2 leivontapöytää), poistettu liukkaaksi kulunut puupinnoite, asennettu 3 uutta jousikeinua ja valettu keinun alle muovinen turva-alusta).

2. MAKSARUOHONPOLUNPUISTO (B) (17)

NYKYTILA: erittäin käytetty läpikulkupuisto, jossa pieniä kunnostustarpeita

ASUKASPALAUTE: muutamia mainintoja "alueen helmi"

TAVOITE: puistomainen luonne säilytetään kunnostamalla aluetta pienimuotoisesti, alueen ylläpitoa helpotetaan korjaamalla kasviryhmiä ja istutusalueen reunarakenteita.

Perennaryhmän reuna-elementin kunto tarkistetaan kauttaaltaan ja korjataan tarvittavilta kohdin. Istutusalueet rajataan uudelleen. Kasvillisuusalueilla villinä laajentuneet kasvit (mm. elefanttiheinä), uudelleen istutetaan ja sijoitetaan omiin kaukaloihinsa. Kuluneet nurmialueet kunnostetaan.

3. VIRVAPUISTO (C) (23)

NYKYTILA: varsin uusi, pääasiassa läpikulkevaa ulkoilua palveleva puisto, jossa on monipuolinen kasvillisuus ja muutamia penkkejä levähtämiseen.

ASUKASPALAUTE: ei kommentteja

TAVOITE: puistomaisuus ylläpidetään

Kalusteiden pinnat kunnostetaan; 4 penkkiä käytävän varrella ja 5 sinisävyistä itse puistoalueella.
Puiston vuosikorjaustyönä v. 2008/2009 uusitaan penkkien istuinosat alkuperäisillä osilla (Vitreo), lisäksi ruostuneet roskikset uusitaan.

4. LP ISO-ANTTI, LÄNSIOSA (D) (14)

NYKYTILA: puistomaisen perinteinen ja pinta-alaltaan laaja alue. Alueen länsilaidalta on purettu kesällä 2008 käyttämätön leikkipaikka ja alueen pinnat on nurmetettu.

ASUKASPALAUTE: erittäin käytetty puisto. Nykyiset vanhat kuusiaidat voidaan poistaa, mutta sopiviin paikkoihin alueelle tulisi istuttaa ainakin joitakin havupuita, jotta vihreyttä jää myös talviajaksi. Asukkaat ajavat puiston kautta tontille.

TAVOITE: puistomaisuus ylläpidetään, näkyväisyyttä lisätään

Visakoivikko (1150m2) otetaan esiin kaatamalla kadunvarressa kasvava kuusiaidanne. Kadun laita kunnostetaan vaihtoehtoisesti A2 nurmikoksi tai massapensasistutuksella.

Ison-Antintie 20 tontin suuntainen huonokuntoinen ”kuusiaita” poistetaan talvikaudella 08/09 ja alue nurmetetaan. Alueen länsilaidalla nurmikolla olevat kulumakohdat kunnostetaan rakentamalla kulumajäljen osoittamaan kohtaan polku. Nurmialueella asennetaan muutama kiinteä pöytäpenkkiyhdistelmä, alle suodatinkangas ja kivituhka. Alueen länsilaitaan, reittien viereen lisätään penkkejä istuskelua varten. Suojatieyhteyden rakentamisen yhteydessä kunnostetaan myös sen jatkeena olevan kulkuyhteyden lähiympäristö (kulumajäljet maastossa kunnostetaan kivituhkalla, risteyskohta kivetään betonikivillä.) Havupuuryhmien istuttamista alueelle tutkitaan. KPY / Puotilan kiinteistöhuolto on laittanut sovitusti kivet puistoon estämään ajo tontille puiston kautta. Aita tai kaide asennetaan vuonna 2009.

5. LP ISO-ANTTI ITÄOSA, ASUKASPUISTON YMPÄRISTÖ, MAAVALLIN LÄHISTÖ (E) (14)

NYKYTILA: Puistossa sijaitsee mm. Puotilan ala-asteen sivukoulu sekä Iso-Antin leikkipuisto. Kulkuyhteys metrolle on juuri keskeisintä reittiä pitkin. Oikopolkujen kohdalla, yksityisen pysäköintialueen molemmille puolille on kulumajälkiä.

ASUKASPALAUTE: erittäin käytetty puisto, valaistus on heikko alueen halki kulkevalla reitillä

TAVOITE: puistomaisuus ylläpidetään

Keskeisimmän kulkuväylän valaistus tarkistetaan. Tutkitaan voidaanko lisävalaisimia sijoittaa jo paikalla oleviin pylväisiin.

Ojanvarsikasvillisuutta kunnostetaan, erityisesti pensaikkoa. Ojapainanne on 100 m pitkä.

6. TULISUONTIEN PUISTOMETSÄ (F) (13)

NYKYTILA: Kohteessa on kolme eriluonteista osaa. Länsipäässä on puuryhmiä ja puoliavointa tilaa. Keskiosan kapea kaistale Tulisuontien varrella on pirstoutunut useaan palaan läheisten tonttien läpikulun takia. Itäisin osa on metsäinen kohde, jossa mm. yksityistä viljelytoimintaa. Pihalaajentumien sopimukset ovat olleet määräaikaisia.

ASUKASPALAUTE: puiston haluttaisiin otettava yleiseen hoitoon, toisaalta halutaan jätettävän metsiköksi. Kulosaaren mallin mukaista Fennobalttista puutarhaa on ehdotettu alueelle.

Pikaisen peruskunnostuksen tarpeessa (yhteistyö Marjaniemen yhdistysten kanssa?). Ryteikön korvaaminen esim. erilaisten lehti- (ja havu)puiden metsiköllä (ei pelkästään muutama koivun taimi, niin kuin luonnonhoito-ohjeessa todetaan). Aluetta lienee käytetty 'kaatopaikkana', mikä tulisi selvittää ja aluetta olisi mahdollisesti puhdistettava. Ojan kunnostus/putkitus on kriittinen käytön kannalta.

TAVOITE: alue otetaan yleiseen käyttöön johtamalla sen läpi yleinen reitti. Metsäisempi luonne säilytetään.

Läntisin osa hoidetaan luonnonhoidon toimenpiteillä - (katso tarkemmin kohta 5.5. Aluekohtaiset ohjeet).

Keskiosan kapean kaistaleen hoitovastuut sovitaan aluetta käyttävien asukkaiden kanssa. Alueen hoitoluokka muutetaan C1:stä A3:ksi tai sopimustilanteen vaatimaksi.

Itäisimpään osaan laaditaan kunnostussuunnitelma, jossa alueen halki sijoitetaan pienimuotoinen, ei talvikunnossapidettävä polku. Suunnitelmassa selvitetään myös mm. ojan putkittaminen yhtenä vaihtoehtona. Kulosaaren mallin mukaista Fennobalttista puutarhaa ei toteuteta ehdotetussa laajuudessa, mutta erikoisempien puulajien istuttamista ryhmiin tutkitaan luonnonhoidon suunnittelun yhteydessä. Itäisen osan hoitoluokka ei muutu.

7. MATTOLAITURIN METSÄ (G) (5)

NYKYTILA: Laiturimalliset matonpesualueet ovat toistaiseksi Helsingin sataman palvelu, mutta siirtyvät mahdollisesti suunnitelmakaudella rakennusviraston hallintaan. Kivituhkapintainen, melko jyrkkä reitti johtaa rantaan. Kadunvarressa on ajoesteet. Tiedotekyltti alueella olevasta toiminnasta on nyt alhaalla rannempana. Varusteena kaksi penkkiä, mattojenkuivatustelineet ja metallinen tasomankeli.

ASUKASPALAUTE: vilkkaaksi kesäkaudeksi roskakorit, rannassa on kaunis ruovikko

Suunnitelmassa huomioitava se, että kaupunki saattaa poistaa mattolaiturin (matonpesun meressä). Tällöinkin alue on säilytettävä puistona; alueen käyttö virkistykseen muuttuu oleellisesti.

TAVOITE: Nykytilan säilyttäminen tarvittavine toimenpiteineen. Valoisuutta rantaan johtavalla polulla lisätään. Ranta pidetään puustosta avoimena toistuvilla hoitotoimilla.

Kivituhkapintainen, melko jyrkkä reitti muutetaan toiselta sivultaan kaiteelliseksi ns. askelmapoluksi. Reitin kunnosta ja siisteydestä huolehtiminen on erityisen tärkeää. Kadunvarteen laajennetaan samassa yhteydessä levennystä polun päähän ja kohdalle asetetaan paikallismaisemaan paremmin soveltuvat ajoesteet. Toinen tiedotekyltti alueella olevasta toiminnasta sijoitetaan kadun varteen. Kadun varteen asennetaan roskakori, mahdollisesti pienempi roskakori myös penkkien viereen alas rantaan. Hoitoluokka tarkistetaan rannan osalta (ruovikko). Rantaan johtavan polun liikkumisturvallisuutta parannetaan lisäämällä valoisuutta suurta puustoa poistamalla. Ranta pidetään puustosta avoimena toistuvilla hoitotoimilla (katso tarkemmin kohta 5.5. Aluekohtaiset ohjeet). Puinen mattojenpesulaituri ja sen huolto ei sisälly kustannuslaskentaan.

8. KAUPPAKARTANONKATU PUISTOKAISTA (H) (19)

Oikaisupolkujen kohdalta poistetaan kulutuksesta kärsivät pensaat, korvaus hakkeella tai karkealla sepelillä. Yhtenäisiksi jäävissä ryhmissä uusitaan kuolleet pensaat.

9. STRÖMSINTIEN MUUNTAMO (I) (12)

NYKYTILA: nurmipinnalla tiilipintainen matala muuntamo, jonka ympäristön hoidosta ei ole laadittu sopimusta Helenin kanssa.

ASUKASPALAUTE: ei palautetta

TAVOITE: siisti pienimuotoinen puistoalue

Suuriin toimenpiteisiin ei ole tarvetta suunnitelmakaudella. Sovittava pintojen kunnostamisesta Helenin ja YTV:n kanssa. Mikäli paperinkierrätystoiminta jatkuu, pinnat kunnostetaan esim. reunakiveyksellä rajatulla betonikiveyksellä tai vaihtoehtoisesti lauta- tai pensasaidanteella. (hankkeen kustannuksia ei ole laskettu tässä yhteydessä, karkea arvio noin 5 000€.))

10. MARJANIEMENTIEN MUUNTAMO (J) (9)

NYKYTILA: katujen risteyksessä sijaitseva nurmipintainen alue, jossa kaksi erillistä muuntamo/sähkökeskusrakennusta, joista toinen korkea punatiilinen. Sopimuksia alueiden hoidosta ei ole laadittu.

ASUKASPALAUTE: ei palautetta

TAVOITE: siisti risteysalue

Sovittava pintojen kunnostamisesta HelEnin ja YTV:n kanssa.
Ehdotetaan kunnostettavan pinnat niin, että hoidettavasta nurmipinnasta luovutaan: alue kivetään, mahdollisesti maanpeitekasveja tai matalia havukasveja suhteessa 50/50 tai vähän hoitoa vaativia, ulkoasultaan vaatimattomia pensaita ja pienpuuryhmä talousrakennuksen taakse.
Marjaniemen asukasyhdistyksen kanssa tehdään yhteistyötä, tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa tilaan sopiva ympäristötaideteos muuntamorakennuksen viereen (lähistöllä Marjaniemen VPK)

(hankkeen kustannuksia ei ole laskettu tässä yhteydessä, karkea arvio noin 30 000€.)

LUONNONHOIDON TOIMENPITEITÄ

Oheisessa kartassa on vihreällä värillä esitetty ja nimetty alueet, joissa tehdään luonnonhoidon toimenpiteitä. Alueella on kaksi viheraluetta, joilla suunnitelmakaudella tehdään ainoastaan luonnonhoidon toimenpiteitä. Tarkemmat tiedot alueiden luonnonhoidosta kohdassa 5.5 – (Luonnonhoidon aluekohtaiset ohjeet).

4 MARJANIEMENRANTA PUISTOMETSÄ

Asukaspalaute: Alue säilyttävä yleisenä virkistysalueena, koska on ainoa yleinen ranta-alue uimalan ja mattorannan välillä. Alueen pienuuden johdosta kunnostus voitaneen aloittaa/toteuttaa pikaisesti (yhteistyö Marjaniemen yhdistysten kanssa?)

Alueen metsäinen luonne säilytetään (C1-taso) tarvittavilla toimenpiteillä. Näkymä merelle säilytetään. Katso tarkemmin kohta 5.5. Aluekohtaiset ohjeet. Alueen muuttamismahdollisuus tontiksi on edelleen selvityksessä kaupunkisuunnitteluvirastosta.

11 PUOLAHARJUN PUISTOMETSÄ

Asukaspalaute: MKO toistaa aikaisemman aloitteensa polun saamiseksi metsän läpi seurakuntakodille.

Asukasaloitteena esitettyä polkuyhteyttä ei toteuteta. Katso tarkemmin kohta 5.5. Aluekohtaiset ohjeet.

KUNNOSSA OLEVAT ALUEET – YLLÄPIDON SÄILYTTÄMINEN

7 TOIVO J. SÄRKÄN PUISTO

Alue on kokonaisuudessaan kunnossa, ei toimenpidetarpeita suunnitelmakaudella, hoitoluokan mukaista ylläpitoa jatketaan (A2). Paikalla on varjoperennojen kokeiluryhmä vielä vuoteen 2011 asti.

10 KISSANKELLONPUISTO

Juurivalmistunut puisto, joten alue on kokonaisuudessaan kunnossa, eikä sille ole toimenpidetarpeita suunnitelmakaudella, hoitoluokkien ylläpito A2 ja A3.

19 KAUPPAKARTANONKATU PUISTOKAISTA

Puistomaisen luonteen säilyttäminen, siisteydestä ja toimivuudesta huolehtiminen ainakin toistaiseksi (alueen päälle on suunnitteilla täydennysrakentamista (Itäkeskuksen kokonaistarkastelu)).

Lehmusten runkoversojen säännöllinen poisto jatkossakin (tehdään kerran kesässä).

Mainoskyltin alta ja kaivonkansien vierestä poistetaan hiekoitussepelikasat.

20 MERIPELLONTIEN SUOJAVIHERALUE

Alueen keskivaiheilta etelälaitaan ulottuva metsäisempi osa säilytetään toistaiseksi hoitamalla sitä luonnonhoidon toimenpiteillä (katso tarkemmin kohta 5.5. Aluekohtaiset ohjeet).

Nurmipintojen hoitoa jatketaan luokituksen mukaisesti. Alueen päälle on suunnitteilla täydennysrakentamista (Itäkeskuksen kokonaistarkastelu).

21 ITÄVÄYLÄN SUOJAVYÖHYKE

Nurmipintojen hoitoa jatketaan luokituksen mukaisesti. Alueen päälle on suunnitteilla täydennysrakentamista (Itäkeskuksen kokonaistarkastelu).

”Itäväylän päälle Asiakkaankadun sillan ja Kehä I - Itäväylä-liittymän väliin on suunniteltu avoin kansi. Kansi yhdistää Itäkeskuksen isojen liikenneväylien toisistaan erottamaa neljä sektoria. Kannen päälle tulee liike- ja viihdetiloja, kannen läpi maantasoon tukeutuvia asuintorneja ja hotellitorni.”

ASEMAKAAVATYÖ MENEILLÄÄN – HOIDON ULKOPUOLELLA TOISTAISEKSI

6 KOIVUNIEMI

Alue jätetään suunnitelman ulkopuolelle, koska koko alueelle on meneillään asemakaavamuutostyö ja pohjoisimmalle osalle myös tulvavallisuunnittelu. Katuyhteyden päässä oleva venesatama on pieni, vain alle 40 venepaikkaa. Asukaspalaute: Tärkeä virkistysalue kehitettynä. Otettava huomioon valmisteilla olevassa asemakaavassa.

LIIKUNTAVIRASTON HALLINNASSA OLEVAT ALUEET – YHTEISTYÖ TARVITTAESSA

1 MARJANIEMEN UIMARANTA

Jätetään tämän suunnitelman ulkopuolelle. Liikuntavirasto pyytää tarvittaessa KPO:lta yksittäisten puiden hoitoa/kaatoa tms. Uimaranta on valvottu. Vanhaan huoltorakennukseen on kunnostettu tiloja käymälätiloja sekä tiloja avantouintia varten. Uuden huoltorakennuksen sijoittamista Punapaaden kalliolle on suunniteltu mutta hanke on pysähdyksissä alueen kaavanlaadinnan vuoksi. Kaavassa tutkitaan mm. uimarannan laajentumista edelleen lähteen Strömsin kartanonpuiston suuntaan. Hanke on liikuntaviraston hankelistalla aikaisintaan 2014.

3 LIIKUNTAVIRASTON VENESATAMA

Jätetään tämän suunnitelman ulkopuolelle; yksittäisiä puita, joiden hoidosta liikuntavirasto voisi vastata itsenäisesti! -> neuvottelu livin kanssa tarvittaessa. Liikuntavirasto pyytää tarvittaessa KPO:lta apua yksittäisten puiden hoitoon/kaatoon tms. Venesatama on pieni, vain alle 40 venepaikkaa.

8 MAARLAHDEN RANTA

Jätetään suunnitelman ulkopuolelle, koska koko alueelle on meneillään asemakaavan muutostyö (täydennysrakentamista, kelluvia asuintaloja, virkistysreittejä, pienvenesatama yms.) Alue rajautuu suureen, yli 400 paikkaiseen venesatamaan.

Asukaspalaute: Tärkeä virkistysalue kehitettynä. Otettava huomioon valmisteilla olevassa asemakaavassa

4.4 Hoitoluokkamuutokset

Ylläpidon hoitotason muutokset

Suuri osa ylläpidon hoitotason muutoksista ja korjauksista tehdään suunnitelman tultua hyväksytyksi lautakunnan käsittelyssä. Suunnittelualueen puistot ja luonnonalueet ovat vakiintuneet, joten tiedossa olevat hoitoluokkamuutostarpeet ovat hyvin vähäisiä.

Kysymyksessä on monilta osin jo maastossa olevan käytännön päivittäminen hoitoluokkakarttaan. Alueet on esitetty oheisessa kartassa korostettuna sinisellä.

Seuraavilla kohteilla tehdään hoitoluokkarajojen tarkistuksia seuraavan suunnitelmakauden alussa:

- Oskarinpuisto (540 m^2)
- Tulisuontien puistometsä, tienvarsi (1950 m^2)
- Ystävyydenpuisto, läntinen (alueen itälaita, 1500 m^2, hoidetaan jo nykyisin A3:na ja alueen länsilaita 330 m^2, hoito muutetaan A3:ksi reitin varrella, suuri puusto kaadetaan, olevat pihlajat jätetään)
- Ystävyydenpuisto, itäinen (Meripellontien varsi; 415 m^2 ja 1200 m^2, hoidetaan jo A3:na)

Hoitoluokkamuutoksia on mahdollisesti tulossa puistojen peruskorjauksen myötä varsinkin alueilla, joiden läheisyyteen on suunnitteilla täydennysrakentamista kaavamuutosten myötä.

Puistoreittien hoitoluokkien muutokset

Esteettömyyssuunnitelmassa on esitetty perustellusti, että seuraavilla reiteillä hoitoluokka nostetaan hoitoluokkaan B (perustason puistoreitit). Reitit on korostettu oheisessa kartassa sinisellä.

- Itäväylän eteläpuolinen kevyen liikenteen väylä Itäkeskuksen Leikkimäeltä Asiakkaankadulle
- Asiakkaankadun silta
- Itäpolku (välillä Näkövammaisten toimitalo Iiris - esteetön leikkipaikka Leikkimäellä)

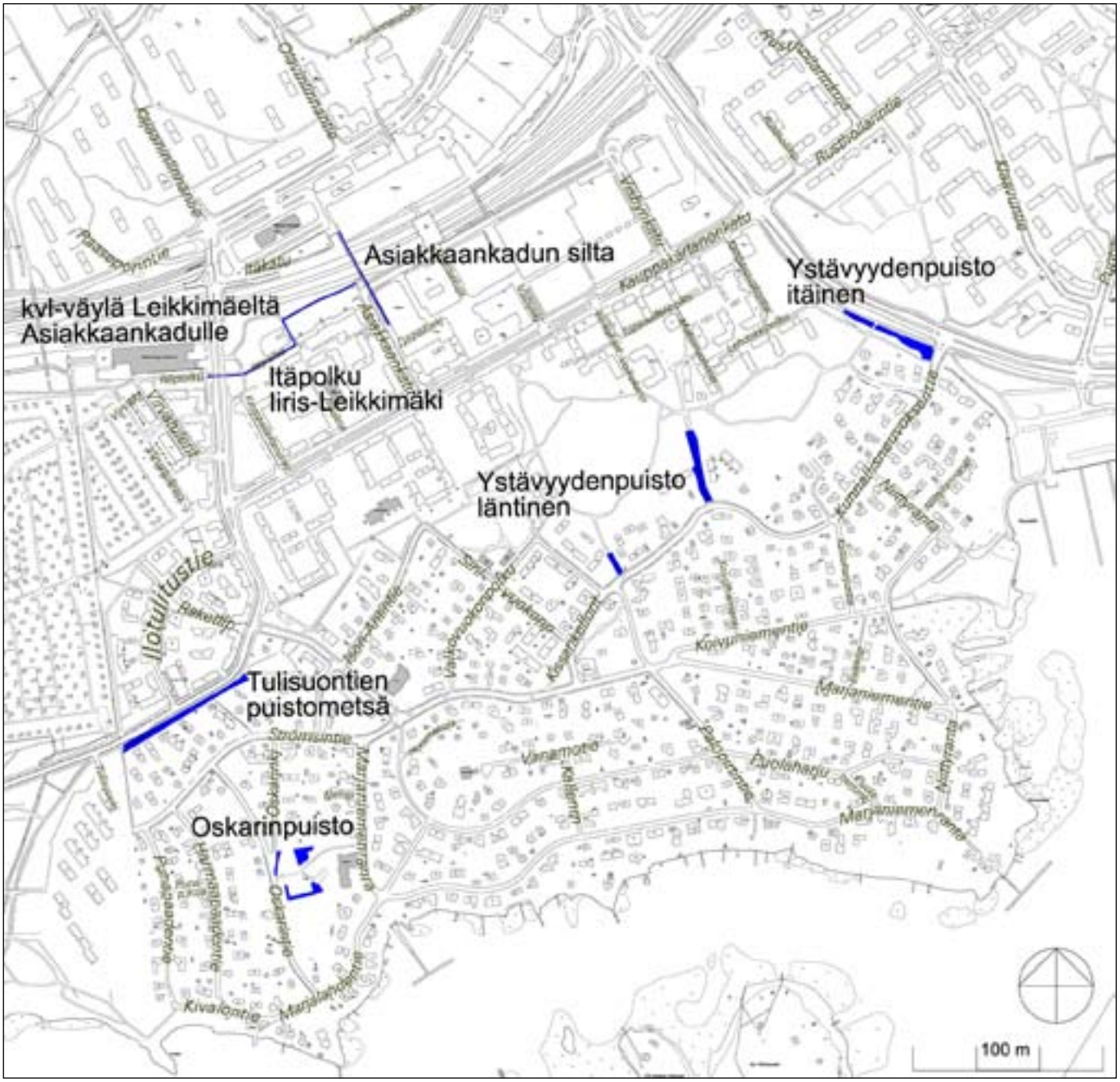

5 LUONNONHOITO

5.1 Analyysit

Marjaniemen ja Itäkeskuksen alueella luonnonhoidon piirissä olevia alueita on vain n. 10 hehtaaria. Kasvupaikaltaan ne ovat kuitenkin melko reheviä ja jakautuvat eri kasvupaikkatyyppeihin siten, että lehtoa on 13 %, lehtomaista kangasta 40 %, tuoretta kangasta 39 % ja kuivahkoja ja kuivia kankaita on molempia 4 %. Oheisessa kartassa on kasvupaikkojen jakautuminen metsäalueilla.

Kartta 15 Kasvupaikat

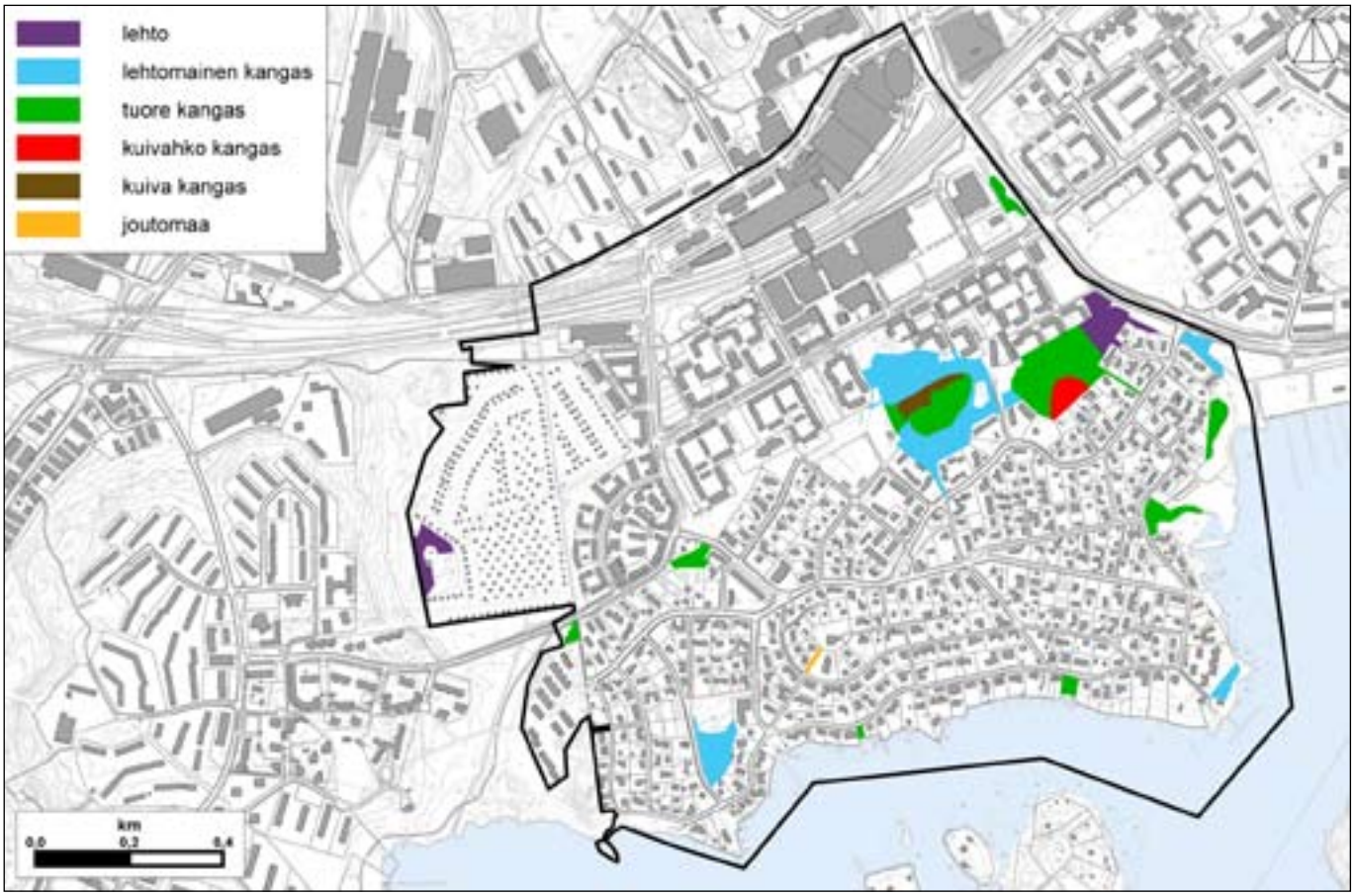

Valtaosa metsistä on koivuvaltaista ja sen osuus on noin 60 %. Kuusta on 15 %, mäntyä 6 % ja muita lehtipuita, kuten harmaaleppää, tervaleppää, haapaa ja pajuja on yhteensä 19 %. Kartassa puulajien jakautuminen alueellisesti on esitetty pääpuulajin mukaisesti. Tervaleppää esiintyy etenkin rantavyöhykkeellä ja kosteilla alueilla.

Metsien ikä on suhteellisen korkea. Yli 80 % puustosta on ikäluokissa 61 – 100 vuotta. Nuoria alle 40-vuotiaita metsiä on vajaa 6 %. Tilanne on etenkin kuusen osalta huono, koska puut alkavat kuolla ja niitä joudutaan poistamaan. Koivujen kuntokin alkaa olla monilla paikoilla heikentynyt ja vähitellen tapahtuvaa puiden kuolemista on nähtävissä.

Oskarinpuistossa on vanhaa kuusikkoa, joka on jo osittain kuollutta ja siellä joudutaan kuuset poistamaan ja tilalle istuttamaan uutta puustoa. Ystävyyden puistossa koivikko on paikoin heikkokuntoista, mutta siellä ei ole välitöntä tarvetta uudistamiseen, vaan voidaan heikkokuntoisia puita poistamalla pitää metsä turvallisena ja viihtyisänä.

Kartta 16 Pääpuulajit

Edellisen kerran hoitotöitä tehtiin Marjaniemessä vuoden 2007 aikana. Vaarallisia ja heikkokuntoisia puita poistettiin ja pienpuuston hoidolla raivattiin näkymiä auki ja lisättiin puistojen viihtyvyyttä ja turvallisuutta.

5.2 Tavoitteet

Luonnonhoitoa ohjaa Helsingin luonnonhoidon linjaus. Se määrittelee luonnonhoidon tavoitteet koko kaupungin tasolla. Aluesuunnitelmissa korostuu ne tavoitteet, joita voidaan kunkin alueen ominaispiirteiden mukaisesti noudattaa.

Luonnonhoidon linjauksen tavoitteet:

1. Asuinympäristöt ovat viihtyisiä, kestäviä ja turvallisia, ja ne lisäävät asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia
2. Ulkoiluympäristö on toimiva ja elämyksellinen
3. Luonnonympäristön maisemakuva on korkealaatuinen ja omaleimainen.

Kartta 17 Ikäluokat

4. Luonnon monimuotoisuus on otettu huomioon ja luonnonsuojelualueiden arvot säilytetty.
5. Metsäiset viheralueet ovat elinvoimaisia ja kestäviä ja niiden olemassaolo turvataan myös tulevaisuudessa.
6. Niityt ja pellot ovat monimuotoisia.
7. Liikenneväylien ympäristöä hoidetaan huomioiden sekä suoja- että maisemavaikutukset.

Itäkeskus ja Marjaniemi ovat tiiviisti rakennettuja alueita ja metsäiset viheralueet ovat pienialaisia ja hajallaan kaupunkirakenteessa. Ystävyydenpuisto muodostaa kuitenkin erinomaisen kokonaisuuden kerrostaloalueiden ja pientaloalueiden väliin ja on pysynyt yllättävän hyvässä kunnossa suuresta kulutuksesta ja käytöstä huolimatta. Hyvin toimivat reitit ja polut ohjaavat ihmisiä siten, että luonto on säästynyt liialta kulumiselta. Paikoin käyttö on kuitenkin niin vilkasta, että jäljet maastossa ovat nähtävissä.

Suunnittelun aikana asukaspalautteessa on tullut ilmi, että arvostus viheralueita kohtaan on kohdallaan. Joissakin kohdin hoidossa on kuitenkin parannettavaa, sillä varjostus koetaan asumisviihtyvyyttä heikentävänä tekijänä. Toisaalta metsä antaa myös suojaa katseilta ja näkymiltä. Tavoitteena on ottaa eri näkökohdat huomioon ja hakea kompromissi, joka on tasapuolinen, mutta noudattaa kaupungin yleistä linjausta.

Luonnonhoidon tavoitteena on säilyttää metsät viihtyisinä ja elinvoimaisina. Luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon pienissäkin kohteissa, mutta kuitenkin viihtyvyys ja maisemalliset tekijät huomioon ottaen. Lahopuita jätetään laajemmille ja syrjäisemmille alueille ja puunrunkoja voidaan käyttää estämään tarpeeton kulkeminen esimerkiksi taimikoissa ja aroilla kohteilla. Elinvoimaisuus merkitsee myös biologista monimuotoisuutta. Puuston harventamisen tuoma lisätila pitää puut kasvukuntoisina ja kauniina. Näin ne myös kestävät kaupunkiympäristössä paremmin ja elävät pidempään.

Heikkokuntoisen puuston uudistamisessa pyritään välttämään suuria maisemallisia muutoksia ja vaiheittain etenevä uudistaminen luontaista taimiainesta hyväksi käyttäen on suositeltavaa. Tarvittaessa istutetaan uusia puun taimia syntyviin aukkoihin kehittymään uudeksi puusukupolveksi. Oskarinpuistossa kuuset ovat osittain jo kuolleet pystyyn ja alkavat olemaan vaaraksi ympäristölle. Kuusten poistaminen on toteutettava kiireellisesti suunnitelmakauden alussa. Yksittäisten vielä elossa olevien kuusten jättämistä ei voida suositella,

koska ne yksin jäätyään eivät tule kestämään myrkyssä, vaan voivat kaatua hallitsemattomasti autojen ja talojen päälle. Oskarinpuistossa on hyviä vaahteroita ja muita lehtipuita, jotka säilytetään kuusten poistamisen yhteydessä eikä alueesta tule kerralla täysin avointa. Ystävyydenpuiston itäosassa on koivikon alle jo kehittymässä kuusia, joille tullaan vähitellen tekemään kasvutilaa koivujen heiketessä ja kuollessa pois.

Tavoitteena on rehevillä kasvupaikoilla lisätä myös jalopuiden osuutta. Metsälehmuksia istutetaan vanhemman puuston alle ja väleihin. Yksittäisiä tammia ja jalavia voidaan istuttaa sopiviin kohtiin luomaan kauneutta ja monipuolistamaan alueen puustoa. Pienpuuston hoidolla huolehditaan koko alueella pensaskerroksesta ja pidetään vesakoituminen kurissa. Tämä on tärkeää ihmisten turvallisuuden kannalta, koska pimeässä vaanivia häiriköitä pelätään.

5.3 Käyttötalous

Kustannusarvio luonnonhoitotöistä seuraavalla 10-vuotiskaudella on noin 30 000 euroa. Metsistä hoitotöiden jälkeen tehtävä risujen ja oksien korjuu ja sen kustannus on suurin osa kokonaiskustannuksista, mutta kaupunkialueella välttämätön puistojen siisteyden ja käytön kannalta.

5.4 Hoitoluokkamuutokset

Hoitoluokkamuutokset C-hoitoluokan alueilla ovat pieniä ja tehdään yhteistyössä ylläpitotoimiston kanssa. Kysymyksessä on monilta osin jo maastossa olevan käytännön päivittäminen hoitoluokkakarttaan. Tarkemmat tiedot kohdassa 4.4. Hoitoluokkamuutokset

5.5 Luonnonhoidon aluekohtaiset ohjeet

KOHDE 2. OSKARINPUISTO

Puiston eteläosa on rehevää ja osittain kosteaa vanhaa metsää. Oskarintien varressa on vanhoja kuusia, joista osa on kuollut ja osa on lahon vaivaamia ja niiden elinkaari lähestyy loppuaan. Kaakkoisosassa puistoa on arvokasta tervalepikkoa, jotka ovat koko kaupungin mittakaavassa edustavia ja inventoinnin yhteydessä alue on luokiteltu muuna arvokkaana luontokohteena.
Oskarinpuistosta on jo aiemmin kaatunut vanhoja kuusia ja jäljellä olevat voivat kaatua myrskyssä ja aiheuttaa vahinkoa. Kuusten alla kasvaa kuitenkin hyvälaatuisia vaahteroita, joista kehittyy kaunis valoisa lehtimetsä, kun kuuset poistetaan niiden päältä. Kaatotyö on siksi tehtävä varoen ja käytettävä tarvittaessa lava-autoa. Aukkopaikkoihin voidaan istuttaa esim. metsälehmusta ja kosteimmilla paikoilla tervaleppää. Lisäksi istutetaan havupuita esim. kuusta pieniin ryhmiin talvivihreän aikaansaamiseksi. Metsäaluetta kehitetään monilajisen puulajipuiston suuntaan käyttäen luontaisesti syntyneet puut hyväksi.

KOHDE 4. MARJANIEMENRANNAN PUISTOMETSÄ

Marjaniemenranta 38:n vieressä oleva pieni luonnonmukainen puisto merenrannassa. Aluetta hoidetaan kauniina rantametsänä, jossa näkymät merelle säilytetään.

KOHDE 5. MATTOLAITURIN METSÄ

Rannassa matonpesupaikka. Puusto on harvahkoa ja osittain heikkokuntoista. Turvallisuuden vuoksi heikko puusto poistetaan. Männyt, parhaimmat koivut ja rannan tervalepät säilytetään. Nuoret vaahterat ja aiemmin istutetut tammet ovat kehityskelpoisia. Aukkopaikkoihin istutetaan koivuja. Tavoitteena on kerroksellinen lehtipuuvaltainen puistometsä.

KOHDE 6. KOIVUNIEMI

Koivuniemessä jää tulvavallisuunnitelman mukaan jäljelle kaunis tervalepikko, joka on arvokas luonnonalue. Säilytetään luonnonmukaisena tervalepikkona.

KOHDE 11. PUOLAHARJUN PUISTOMETSÄ

Kallioinen rinne, jossa kuolleita mäntykeloja. Ei toimenpiteitä.

KOHDE 13. TULISUONTIEN PUISTOMETSÄ

Tulisuontien puistometsän länsipäässä on pieni heikosti hoidettu kulmaus, jota kehitetään valoisana koivuvaltaisena lehtimetsänä. Avoimeen osaan voidaan istuttaa muutama koivuntaimi.

Itäpäässä olevaa aluetta siistitään poistamalla heikkokuntoiset puut ja harventamalla tiheiköt. Lisäistutuksia suunnitellaan luonnonhoitosuunnitelman yhteydessä. Reitin rakentaminen vaikuttaa suunnitelmaan.

KOHDE 15. YSTÄVYYDENPUISTON LÄNSIOSA

Ystävyyden puisto on Marjaniemen laajin ja keskeisin viheralue, josta suurin osa on luonnonmukaista metsää. Länsiosassa on varttunutta koivuvaltaista sekametsää, jossa kasvaa kuusia ja mäntyjä sekä lisäksi joitakin haapoja, pihlajia ja raitoja. Alueella on myös muutama pähkinäpensas ja pohjakasvillisuudessa on keväisin kauniisti kukkivia kieloja. Tavoitteena on elinvoimainen sekametsä, jota kehitetään kerrokselliseksi siten, että turvallisuudesta huolehditaan ja näkymät säilyvät avarina. Pähkinäpensasta suositaan hoidon yhteydessä. Vähitellen tarpeellista uudistamista edistetään pienten aukeiden kautta, joihin istutetaan puuntaimia.

Asutukseen rajautuvilla alueilla, jossa metsän varjostus on ongelma, tavoitteena on valoisuuden lisääminen. Puustoa väljennetään haitan vähentämiseksi kuitenkin siten, että puiston luonne metsäisenä viheralueena ei kärsi liikaa.

KOHDE 16. YSTÄVYYDEN PUISTON ITÄOSA

Vanha noin 80-vuotias koivuvaltainen rinnemetsä, jossa koivujen alla kasvaa paikoin kuusia, pihlajia, vaahteroita ja tuomia. Mäen laella on mäntyvaltaisempi alue, jossa on ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoituksia. Lahopuita on jätetty maahan monimuotoisuuden vuoksi. Myös jatkossa maapuita jätetään, jotta lahopuujatkumo säilyy ja siitä riippuvaisilla eliöillä on elinmahdollisuuksia. Lahopuun jättämisellä on myös kasvatuksellista merkitystä ja niillä voidaan vähentää kulkua metsässä, jolloin metsän uudistuminen vähitellen luontaisesti ja istuttamalla helpottuu. Idempänä lehtoalueella, jossa tällä hetkellä on avoimempi alue, istutetaan jalopuita luonnonhoitosuunni-

telman ohjeiden mukaan. Tervalepikkoa suositaan ja kosteimmille avoimille kohdille istutetaan tervaleppää. Reitin varressa valaistuspylväät otetaan esiin turvallisuuden vuoksi poistamalla niiden ympärille kasvanut puusto.

KOHDE 20. MERIPELLONTIEN SUOJAVIHERALUE

Meripellontien länsipuolella huoltoaseman kohdalla oleva suojametsä on varttunutta koivuvaltaista lehtimetsää, jossa kasvaa lisäksi haapaa ja pohjoispäässä jokunen terijoensalava. Tavoitteena valoisa koivuvaltainen lehtimetsä, joka huoltoaseman kohdalla on puoliavoin.

6 RAHOITUSTARPEIDEN YHTEENVETO

6.1 Rahoitustarve

Tällä hetkellä tiedossa olevien, suunnittelukaudella toteutettavien kertaluontoisten hankkeiden kustannusennuste on 1,95 miljoonaa euroa. Katujen rahoitustarve 630 000 euroa ja puistojen 1,3 milj. euroa. Loppusummassa on mukana sekä investointi- että peruskorjauskohteet sekä katujen ja puistojen vuosikorjaus. Mittavimmat hankkeet sekä kustannuksiltaan että ajallisesti ovat Oskarinpuiston, Itäkeskuksen leikkimäen ja (vanhan) Koivuniementien (ja Niittyrannan) katuosuuksien kunnostus.

6.2 Ensikunnostuskohteet

Pikaisimpia korjaustoimia esitetään toteutettavan kahdella lyhyellä kevyenliikenteenreitin jatkeella – Voikukanpolulla ja Virvakujalla. Näiden kustannukset ovat noin 18 000 € ja hankkeet toteutetaan kunnossapidon kohteina. Kaduista ensikunnostuskohteiksi ehdotetaan myös Marjaniemenrannan itäpäätyä (päällystyskohde).

Ensikunnostuskohteiden yhteenlaskettu kustannus katujen osalta on noin 54 000 €.

Viheralueista ensikunnostuskohteiksi ehdotetaan kahta kohdetta: Rakettipuiston altaan ympäristöä ja Ystävyydenpuistosta Kunnallisneuvoksentielle olevaa yhteyttä ja sen lähiympäristöä.

Ensikunnostuskohteiden yhteenlaskettu kustannus on puistojen osalta noin 20 000 €.

6.3 Investointikohteiden yhteenveto

Kadut

Katujen yhteenlaskettu peruskorjauskustannus suunnitelmakauden ensimmäiseltä osalta on noin 630 000 €. Kustannuksia ei ole voitu arvioida katuosuuksilta, joiden peruskorjaustarve selviää vasta kaavatilanteen ratkettua ja kohteilta, joiden peruskorjaustarvetta seurataan aluesuunnitelman tarkistukseen asti (5v).

Peruskorjausta esitetään kolmelle kadulle – (vanhalle) Koivuniementielle, (vanhalle) Koivuniemenkujalle sekä mahdollisesti Palopirtintielle ja niiden yhteenlaskettu kustannus on noin 300 000 €.

(Vanhan) Koivuniementie - Niittyrannan saneeraus on aikaisemman asukaspalautteen vuoksi jo ohjelmassa 2011-2012.

Portaiden ja kevyenliikenteen yhteyksien valaistusten kunnostustöiden yhteenlaskettu kustannus on noin 60 000 €.

Uusia päällysteitä tehdään suunnitelman mukaan vuosina 2009–2012. Merkittävimmät päällystekohteet ovat Marjaniemenranta, Asiakkaankadun läntisin osuus ja mahdollisesti Palopirtintie. Päällysteen uusimisen yhteenlaskettu kustannus on noin 155 000 €.

Katujen peruskorjauskohteet, joista laaditaan myöhemmin hankeohjelma:
- (Vanha) Koivuniementie
- (Vanha) Koivuniemenkuja
- Palopirtintie (mahdollisesti)
- Kangasvuokontie (asemakaavan täydennysrakentamistyön jälkeen)

Puistot

Kunnostettavaksi ehdotettujen puistojen yhteenlasketut kustannukset ovat noin 1,3 miljoonaa euroa. Kustannusarvio ei sisällä Ystävyydenpuiston väestönsuojan maanpäällisten osien maisemointihanketta.

Ensikunnostuskohteiden yhteenlaskettu kustannus puistojen osalta on noin 21 000 €.

Puistojen peruskorjauskohteet joista laaditaan myöhemmin hankeohjelma:

- Rakettipuisto (allas)
- Oskarinpuisto (leikkialue ja puiston yleinen oleskeluosa)
- Niittyvillanpuisto
- Ystävyydenpuisto (väestönsuojan maanpäällisten osien ympäristön maisemointi ja liittymäjärjestelyt kauppakartanonkadulta)
- Itäkeskuksen leikkimäki

6.4 Käyttötalouskohteiden yhteenveto

Pienet korjaukset, jotka tehdään käyttötalouden varoin, ajoittunevat vuosille 2009–2011.

Käyttötalouskohteiden yhteenlaskettu kustannus katujen osalta on noin 85 000 euroa ja puistojen 280 000 euroa.

Metsien hoito- ja uudistustyöt käynnistetään kauden alussa. Suunnittelukaudella toteutettavien töiden kustannukset tarkentuvat luonnonhoitosuunnittelun yhteydessä, kun metsikkökohtaiset toimenpiteet määritellään hoitotavoitteiden mukaisesti.

Suunnittelukauden hoitoluokkamuutostarpeet puistoalueilla on mainittu kohdekohtaisissa suunnitelmissa. Tällä hetkellä tiedossa olevat, ylläpitoon kohdistuva lisäkustannukset ovat noin 1 500 euroa / vuosi.

LIITTEET

1. HoLa-taulukot

1A Katuhankkeista

1B Puistohankkeista

Liite 1A Hola-taulukko katuhankkeista

ITÄKESKUS - MARJANIEMI ALUESUUNNITELMA

ALUESUUNNITELMASTA NOUSSEET KATUHANKKEET

PERUSPARANTAMINEN JA LIIKENNEJÄRJESTELYT				
Katujen peruskorjaukset	määrä	Yks.	Yks. hinta €	kokonaishinta €
Palopirtintie, ajorata	275	m	431,72	118 663
(Vanha) Koivuniementie	352	m	431,81	151 889
(Vanha) Koivuniemenkuja (al.su.tark. jälkeen)	72	m	431,81	31 133
Kangasvuokontie, ajorata (täyd.rak. jälkeen)	160	m	451,34	72 151
Ryhmä yhteensä				**373 837**
Päällysteen uusiminen				
Virvakuja (ensikunnostuskohde)	36	m	429,96	15 668
Marjaniemenranta 2, paikoitusreuna (ensikunnostuskohde)	89	m	408,64	36 165
Asiakkaankatu, ajorata	187	m	76,91	14 346
Lyypekinkuja, klv	87	m	204,97	17 820
Asujanpolku, klv, (täyd.rak. jälkeen)	46	m	539,60	24 903
Itäpolku, klv (täyd.rak. jälkeen)	86	m	534,20	46 096
Ryhmä yhteensä:				**154 997**
Kevyen liikenteen väylät				
Voikukanpolku (ensikunnostuskohde)	50	m	47,24	2355

kaikki perusparantaminen yhteensä:	**531 188**

KADUN VUOSIKORJAUS				
Asiakkaankatu, katuvihreä	455	m^2	85,63	38 962
Horsmapolunportaat	32	m	1442,47	45 697
Ryhmä yhteensä:				**84 659**

VALAISTUS				
Esikkopolku, valaistus	114	m	64,45	7 340
Osmonportaat, valaistus	81	m	64,45	5 197
Ryhmä yhteensä:				**12 537**

Kaikki yhteensä:	**62 8384**
ensikunnostuskohteet	54 187

Liite 1B Hola-taulukko puistohankkeista

ITÄKESKUS - MARJANIEMI ALUESUUNNITELMA

ALUESUUNNITELMASTA NOUSSEET PUISTOHANKKEET

PERUSPARANTAMINEN				
Puistojen peruskorjaukset	**määrä**	**Yks.**	**Yks. hinta €**	**kokonaishinta €**
Rakettipuisto (ensikunnostuskohde)				
– oleskelualueen kunnostus	175	m²	59,90	10 511
– kuusiaidanteen uudistus	450	m²	71,59	32 217
			yhteensä	**42 728**
Oskarinpuisto				
– leikkialueen kunnostus	1518	m²	113,42	172 189
– puiston yleisten oleskeluosien kunnostus	5113	m²	51,11	261 309
			yhteensä	**433 498**
Ystävyyden puisto				
– esteetön puistokäytävä, läntinen	270	m	389,01	104 847
– esteettömän puistokäytävän valaistus, läntinen	235	m	23,09	5 418
– esteetön puistokäytävä, itäinen	228	m	389,01	88 827
– esteettömän puistokäytävän valaistus, itäinen	272	m	23,09	6 285
			yhteensä	**205 377**
Niittyvillanpuisto				
– kiveysten ja kalusteiden uusinta	2556	m²	32,42	82 871
– valaistus	2556	m²	19,14	48 939
			yhteensä	**131 810**
Itäkeskuksen leikkimäki				
– oleskelualue	1642	m²	95,74	157 192
Jokivarret ja pienvesistö				
Rakettipuisto				
– altaan kunnostus	334	m²	215,07	71 766
Ryhmä yhteensä:				**1 042 370**

PUISTON VUOSIKORJAUSHANKKEET				
Kasvillisuuden kunnostus	**määrä**	**Yks.**	**Yks. hinta €**	**kokonaishinta €**
Ystävyydenpuisto (ensikunnostuskohde) – Kunnallisneuvoksentie 18-20 väli kvl-väylän ympäristö, ruusumassaistutuksen täydennys	105	m^2	100,27	10569
Maksaruohonpolunpuisto – kuluneen nurmikon kunnostus, istutusrajaajan korjaus, kasvillisuuden rajaukset	157,2	m^2	35,90	5644
LP Iso-Antti, länsiosa – huonokuntoisten kuusien poisto, pinnan nurmetus	114	m^2	50,14	5695
LP Iso-Antti, länsiosa – kuusirivin poisto, nurmetus/massapensasistutus	239	m^2	75,29	17963
LP Iso-Antti, länsiosa – ruusu-istutusalueen rajaus ja uusinta/täydennys päiväkodin tontin läheisyydessä	163	m^2	114,60	18631
LP Iso-Antti, itäosa – maavallin taustapensaat, istutusalueen rajaus ja istutuksen kunnostus	353	m^2	114,60	40501
Kauppakartanonkadun viherkaista – massapensasryhmän kunnostus	147	m^2	71,59	10559
Varusteiden / välineiden uusiminen				
Rakettipuisto (ensikunnostuskohde) – roskakorien vaihto, 60 l	7	kpl	600,00	4200
Kalusteiden uusiminen				
Virvapuisto – penkkien kunnostus	9	kpl	600,00	5400
Rakettipuisto (ensikunnostuskohde) – penkkien kunnostus	9	kpl	600,00	5400

Liite 1B Hola-taulukko puistohankkeista

Koira-aitausten uusiminen	määrä	Yks.	Yks. hinta €	kokonaishinta €
Ystävyyden puisto – koira-aitauksen kunnostaminen	2054	m²	47,35	97 227
Väylät				
LP Iso-Antti, länsiosa – länsiosa, (uudelle) suojatielle johtavan kulu-majäljen kunnostus	119	m²	58,09	6915
LP Iso-Antti, länsiosa – puistokäytävä kuluman kohdalle	91	m²	42,97	3898
LP Iso-Antti, länsiosa – puistokäytävä kulkukohtaan	93	m²	42,97	4017
Oskarinpuisto – metsäkäytävän pinnan vahvistus	404	m²	42,97	17359
Tulisuontien puistometsä, itäinen – kvl-reittiyhteyden rakentaminen (+rumpu mahdollisesti)	2729	m²	6,25	17054
Mattolaiturin metsä – pölliportaiden ylätasanne	12	m²	40,18	501
Mattolaiturin metsä – rantaan laskevat pölliportaat	32	m²	192,80	6129
Strömsintien muuntamo (HelEn)				
Marjaniementien muuntamo (HelEn)				
Ryhmä yhteensä:				**277 663 €**

Kaikki yhteensä:	**1 320 033 €**
ensikunnostuskohteet	21 079

LÄHTEET

Julkaistut lähteet:

Helsingin pienvesiohjelma. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2007:3 / Katu- ja puisto-osasto.

Helsingin purot. Helsingin kaupungin ympäristönsuojelulautakunnan julkaisu 5/1987.

Helsingin yleiskaava 2002. Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.
Kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2002:8.

Kausikasvit Helsingissä - linjaukset ja teettäminen. Helsingin kaupungin rakennusviraston
julkaisuja2006:11 / Katu- ja puisto-osasto.

Laine, Sirkku. Ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitus Helsingissä. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 1996:3.

Marjaniemen luonnonhoitosuunnitelma 1999-2008. Helsingin kaupungin rakennusvirasto 1998

Pääulkoilureitistön toteuttamisohjelma vuosille 2001-2004. Helsingin kaupunki. Liikuntaviraston julkaisuja 2000, B30.

Salla, Antti. Kallioperän ja maaperän arvokkaat luontokohteet Helsingissä. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 6/2004.

Arkistot:

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmä

Verkkojulkaisut:

Itäkeskuksen esteettömyyssuunnitelma (http://www.hel.fi/static/hkr/helsinkikaikille/alueelliset/Itakeskus.pdf)

Helsingin seudun aluesarjat: www.aluesarjat.fi

HELSINGIN KAUPUNKI
RAKENNUSVIRASTO
PL 1500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

KUVAILULEHTI

Tekijä(t) Heli Laurinen	
Julkaisun yhdyshenkilö rakennusvirastossa Heli Laurinen, heli.laurinen@hel.fi	
Nimeke Itäkeskuksen ja Marjaniemen aluesuunnitelma 2009-2018	
Sarjan nimeke Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2008:10 / Katu- ja puisto-osasto	
Sarjanumero 2008:10	Julkaisuaika tammikuu 2009
Sivuja 90	Liitteitä 2 kpl
ISBN 978-952-223-318-9	ISSN 1238-9579
Kieli koko teos suomi	Yhteenveto suomi, ruotsi

Tiivistelmä

Aluesuunnitelma on strateginen suunnitelma, jossa tarkastellaan yleisten alueiden nykytilaa ja kehittämistarpeita. Tavoitteena on, että sekä viherympäristön että katualueen laatu paranee ja monipuolistuu tasavertaisesti eri kaupunginosissa. Syksyllä 2007 alkanut suunnittelutyö on tehty omana työnä HKR katu- ja puisto-osastolla. Työtä on vetänyt aluesuunnittelija Heli Laurinen, luonnonhoidon osalta työn on tehnyt metsäsuunnittelija Timo Virtanen ja katualueiden osalta suunnitteluinsinöörit Ermo Mattila ja Penelope Sala-Sorsimo ovat osallistuneet työhön. Visualisoinnista ovat vastanneet analyysien osalta projektisuunnittelija Jyrki Ulvila ja muusta visualisoinnista aluesuunnittelija Heli Laurinen. Taitosta on vastannut maisemaarkkitehti Maria Haikala.

Aluesuunnitelma laadittiin vuorovaikutteisesti asukkaiden, järjestöjen, hallintokuntien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Katu- ja puisto-osasto teki keväällä 2007 asukaskyselyn, jossa kysyttiin asukkaiden mielipiteitä ja palautetta Itäkeskuksen ja Marjaniemen viher- ja katualueista.

Områdesplanen är en strategisk plan i vilken man granskar de allmänna områdenas tillstånd och utvecklingsbehov. Målet är att kvaliteten på grönmiljön, gatorna och torgen förbättras och blir mångsidigare, jämlik i olika stadsdelar. På gatu- och parkavdelningen har områdesplanerare Heli Laurinen varit ledare för arbete, för naturvårdens del har skogsplanerare Timo Virtanen och för gatornas del planeringsingenjörena Ermo Mattila och Penelope Sala-Sorsimo deltagit i arbete. Projektplanerare Jyrki Ulvila har stått för visualiseringen av analyser och områdesplanerare Heli Laurinen för den övriga visualiseringen. Landskapsarkitekten Maria Haikala har stått för ombrytningen.

Grönområdesplanen gjordes interaktivt med invånarna, organisationerna, förvaltningarna samt andra intressegrupper. Gatu- och parkavdelningen gjorde under våren 2007 en invånarenkät riktad till invånarna på planeringsområdet, där man frågade om deras åsikter och feedback.

Avainsanat

Aluesuunnitelma, Itäkeskus, Marjaniemi

ITÄKESKUKSEN JA MARJANIEMEN ALUESUUNNITELMA 2009-2018

ISSN: 1238-9579